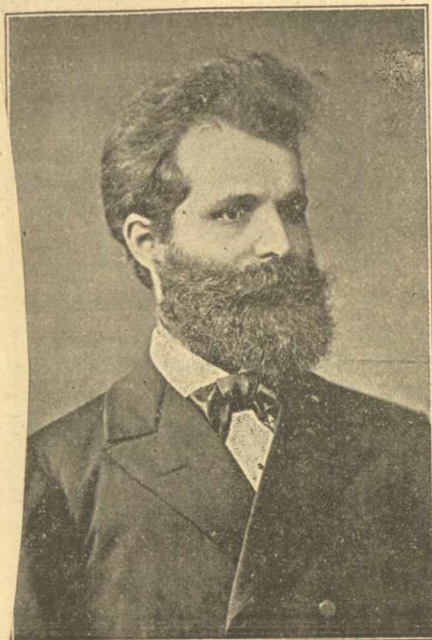

ΤΟΣ Ε΄

Έν 'Αθήναις τῇ 1 Φεβρουαρίου 1902.

ΑΡΙΘ. 3.

ΗΘΙΚΑ ΟΠΛΑ

ο εἶδη ἀγῶνων ὑπάρχουσιν, ἀγῶν τῶν ὄπλων καὶ ἀγῶν τῆς δικαιοσύνης, τῆς ἐπιστήμης, τοῦ ἠθικοῦ Δ' χαρακτηρησθέντων, τῶν ἠθικῶν ἀρχῶν. Ἐπερισχέει μὲν ὅτε ἡ σωματικὴ ὑπεροχή, ἡ βία, τὸ πλῆθος ἀλλ' ἔλει ἀναγκαστικῶς ἐνικηθῆναι ἢ δίκαιοι, ὁ ἠθικὸς χαρακτηρησθέντων, ἠθικαὶ ἀρχαί. Δυνατὸν τὸ μικρότερον κατὰ τὸν ἀριθμὸν ἔθνος νὰ ὑποκύψῃ εἰς τὴν βίαν τῶν ὄπλων πολυαριθμοτέρου καὶ βιαιοτέρου ἀντιπάλου, ἀλλ' ἐν τυγχάνῃ ὄν ὑπέρτερον ἐκείνου κατὰ τὴν δίκαιοι καὶ τὸ ἠθικὸν σθένος, ἔχει τὴν νίκην βεβηχιστάτην. Οὕτως οἱ ἄλλοι τῆς Τιβερίαιδος ἐνίκησαν τὸν κατ' ἐξουσίαν πολεμοῦντα διὰ πάσης αὐτοῦ τῆς δυνάμεως καὶ μακρίας ἐθνικῶν κόσμον. Οὕτως ἐνίκησαν οἱ ἀδύνατοι καὶ ὑποδουλωμένοι Ἕλληνας τοὺς ὑποδουλώσαντας αὐτοὺς φερόμενους Ρωμαίους καὶ ἐπέζησαν ταῖς τῶν αἰῶνων ἀνηκέστοις συμφοραῖς καὶ ἀνῆλθον πάλιν εἰς τὸν βασιλεῖον θρόνον πολλῶ ἰσχυρότεροι καὶ λαμπρότεροι ὡς ἡ Βυζαντινὴ αὐτοκρατορία. Οὕτως ἐξῆλθον αὐτοὶ νικηταὶ τῆς βίας τῶν αἰῶνων καὶ ἐσημείωσαν πυρῆνα μελλοντοῦ ἐθνικοῦ βίου ἐλευθέρου, ἀναξίτου τῆς πλαισίου καὶ ἐνδοξοῦ ιστορίας αὐτῶν. Οὕτως ὑπερἐνίκησε Φρειδερίκος ὁ Μέγας τοὺς πολλοὺς καὶ ἰσχυροὺς αὐτοῦ ἐχθροὺς. Οὕτως τὸ Πρωσικὸν βασιλεῖον οὐ μόνον κατέστη ὁ πυρῆν, τὸ στερεὸν θεμέλιον, ἐφ' οὗ ἐπιδομομήθη ἡ ἐνδοξοῦ τῶν Γερμανῶν αὐτοκρατορία, ἀλλὰ καὶ τῶν ὑπερηφάνων νικητῶν τὴν ὄφρυν ἐταπεινώσεν. Οὕτω τὸ Πεδεμόντιον ἀπεδείχθη ὁ θεμέλιος λίθος τῆς τῶν Ἰταλῶν ἐνώσεως. Οὕτως ἐνός ταπεινοῦ θεολόγου τῆς Βιττεμβέργης αἱ χριστιανικαὶ ἀρχαὶ ὑπερίσχυσαν τῆς παρωδίας τοῦ χριστιανισμοῦ τῆς κοσμοκράτορος παπποκρατείας. Καὶ οὐκ ἔστιν οὐδ' ἔστιν ἄλλως γενέσθαι. Ὁ λογικὸς ἄνθρωπος μόνον ὑπὸ τῆς ἰδιαιότητος αὐτῶ δυνάμεως δύναται νὰ διευ-

θυναθῆναι πᾶσα δ' ἀντίθετος πρὸς ταύτην ἐνέργεια, αἷα εἶνε ἡ κτηνώδης βία, ἐγείρει ἐν αὐτῶ τὴν ἀντίδρασιν, τὸν ἐνθουσιασμὸν πρὸς ὑπεράσπισιν τῶν προσηκόντων αὐτῶ ὡς ἄνθρωπῳ ἀγαθῶν καὶ καταπολέμεισιν τῶν ταπεινούμενων αὐτῶν ἀρχῶν καὶ προαιρέσεων. Οὐδεὶς φρονῶν ἄνθρωπος δύναται νὰ ὑπεράσπισῃ τὴν κακίαν κατὰ τῆς ἀρετῆς, τὴν ἀμάρτην καὶ τὴν κτηνώδη κατὰ τῆς γνώσεως καὶ τοῦ ἀνθρωπισμοῦ, τὴν δουλείαν κατὰ τῆς ἐλευθερίας. Ὁ ὑπὲρ τῶν ἀγαθῶν τούτων προκινδυνεύων ἔχει συνκινηθῆναι αὐτοῦ πάντας τοὺς φρονούντας ἄνθρώπους, ὁ πρὸς ἐξουτελισμὸν τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως πολεμῶν οὐδὲν ἄλλον δύναται νὰ εἴη σύμμαχος καὶ ὑπηρετὴν τοῦ βδελυροῦ αὐτοῦ ἔργου ἢ τὴν κτηνώδη καὶ ἄλογον βίαν, τοὺς ἀποβιολύοντας τὸν κύριον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως χαρακτηρησθέντων, τὸν λόγον. Ὁ μὲν μάχεται ὑπὲρ αἰώνιων ἀγαθῶν, ὁ δὲ ὑπὲρ μακτικῶν καὶ τῆ ἀνθρωπίνῃ φύσει ἐναντίων. Ἀλλὰ τὸ αἰώνιον πλεονέκτημα ἐνθουσιασμοῦ, ἔλεγεν ὁ Φίχθιος, Ἀδύνατον δὲ οἱ ἐνθουσιῶντες ὑπὲρ τοῦ αἰώνιου νὰ μὴ νικήσωσι τοὺς ἀμοίρους ἐνθουσιασμοῦ. Οὐκ ἔστι τῶν μῶντων ἡ ρώμη, οὐδὲ τῶν ὄπλων ἡ δεινότης, ἀλλ' ἡ τῆς ψυχῆς δύναμις αἴρεται τὰς νίκας. Τοῦ φιλοσόφου τὴν θεωρίαν ἐπεκύρωσεν ὁ μέγιστος τῶν κατ' ἡμᾶς χρόνων στρατηγὸς Μόλτεκε ἀποδοῦς τὰ τῶν Γερμανῶν τρώπικα οὐκ εἰς τὸν τελειον πολεμικὴν κατὰ τῆς οὐδ' εἰς τὸ πλῆθος τῆς γερμανικῆς στρατιᾶς, ἀλλ' εἰς τοὺς διδασκάλους, τοὺς διὰ λόγου πρὸς χρῆσιν ἀγαθῶν τῶν ἐξωτερικῶν ἐκείνων πλεονεκτημάτων πρὸς τὴν ἐξουτελίαν τῆς νέας τῶν Γερμανῶν γενεᾶς.

Διὰ τοιούτων ἠθικῶν ὄπλων, διὰ τοιαύτης πνευματικῆς πανοπλίας κατηγωνίσασθαι αἰετοῦ ἢ πατρὸς ἡμῶν τοὺς ὑπερτέρους μὲν αὐτῆς κατὰ τὴν ρώμην, ὑποδεστέρους δὲ κατὰ τὸν ἀνθρωπισμὸν. Διὰ τοιαύτης πνευματικῆς κληρονομίας ἐξαισίου δέσσωσεν ἡμᾶς μέχρι σήμερον ἀπὸ τῶν ραχιδῶν αἰετοῦ ἐπερχομένων κατακλισμῶν. Τὸ δὲ ρηθῆναι ὅτι ἡ Ἑλλάς ἀλοῦσα εἶλε τὸν ἀγχιον αὐτῆς νικητὴν ἐπηλήθευσε πάντοτε ἐν τῇ ἑλληνικῇ ἱστορίᾳ. Τοῦτο τὸ εὐγενὲς ὄπλον ἐγχειρίζει καὶ ἡμῖν σήμερον καὶ δικαβεχιοῦται ἡμᾶς περὶ τῆς νίκης. Γίνεσθε ἠθικώτεροι, διδάσκει ἡμᾶς, γίνεσθε τελειότεροι τῶν ἄλλων, καὶ ἔστε βέβαιοι ὅτι θὰ ἐπιπλεύσητε οἰοῦντες κατὰ τὸν κατὰ τὸν ὄπλον, ὡς μέχρι τοῦδε ἐγένετο. Αὐξήσατε τὸν ἠθικὸν καὶ διανοητικὸν τῆς ἀνθρωπότητος ὄπλον καὶ ἔχετε ἀκράδην τὴν πεποιθησιν ὅτι θὰ σεβασθῆ ὑμᾶς ὁ κόσμος, ὡς ἐμὲ ἐσεβάσθη, ὅτι πεσόντες θὰ προσκυνήσωσιν ὑμᾶς. Ἀκούσωμεν, ἀγαπητοὶ συμπατριῶται, ἀκούσωμεν τὴν ἐπὶ πείρας αἰῶνων στηριζομένην συμβουλήν τῆς σοφῆς ἡμῶν πατρίδος. Τιμήσωμεν αὐτήν, διότι εἶνε μεγάλη καὶ ἐνδοξοῦ. Ἀγαπήσωμεν αὐτήν διὰ τὰς πρὸς τὴν ἀνθρωπότητα εὐεργεσίας αὐτῆς. Ἀγαπήσωμεν αὐτήν καὶ διὰ τὴν μαύρην ἀγνωμοσύνην, δι' ἧς ἀμείβουσιν αὐτήν. Ἀγαπήσωμεν αὐτήν διὰ τὸ παρελθὸν αὐτῆς μεγαλεῖον καὶ διὰ τὴν ἐλπίζομένην ἐν τῶ μελλοντι δόξαν. Ἀς ἀγαπῶμεν αὐτήν διὰ τὴν μεγαλοφυΐαν καὶ ἀριστοτοκίαν αὐτῆς. Ἀς ἀγαπῶμεν αὐτήν διὰ τὸν ἠρωτισμὸν αὐτῆς, ἀλλ' ἔτι μάλλον διὰ τὰς δυστυχίας αὐτῆς.

Μαργαρίτης Εὐαγγελίδης

ΠΑΡΑΙΝΕΣΕΙΣ ΤΟΥ Κ. ΜΑΝΙΑΚΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΔΙΕΥΘΥΝΟΝΤΑΣ ΤΑΣ ΤΥΧΑΣ ΤΟΥ ΕΘΝΟΥΣ

ΠΙ τῆ εὐκαιρίᾳ τῆς ἀγορᾶς τῶν κτημάτων Στεφάνοβικ ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἰθεωρήσαμεν πρέπον νὰ ζητήσωμεν τὴν γνώμην τοῦ σοφοῦ νομομαθοῦς καὶ συγγραφέως κ. Κ. Ν. Μανιάκη ἀντεισαγγελέως δὲ παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ, περὶ τῆς χρησιμοποίησεως αὐτῶν, καθ' ὅσον οὗτος καὶ ἄλλοτε δι' ἐκτεταμένων μελετῶν τοῦ ἐβίξε τὸ ζήτημα τῆς οἰκονομικῆς ἀνορθώσεως τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ διὰ τῆς ἀναπτύξεως τῆς γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας, διὰ καταλλήλου χρησιμοποίησεως τοῦ στρατοῦ. Ο κ. Μανιάκης εὐηρεστήθη νὰ μᾶς ἀποστείλῃ τὴν κάτωθι περισπούδαστον γνώμην του.

«Εὐχαρίστως ἀνταποκρίνομαι εἰς τὴν ὑμετέραν ἐπιθυμίαν, ὅπως ἐκθέσω ὑμῖν ὅποιαν ἔχω γνώμην περὶ τοῦ προσφορωτέρου τρόπου τῆς χρησιμοποίησεως τῶν γαίῶν Στεφάνοβικ, συνδυάζων τὴν εὐκαιρίαν ταύτην πρὸς τὸ ἔμὸν σύστημα περὶ τῆς οἰκονομικῆς καὶ στρατιωτικῆς ἀμα διοργανώσεως τῆς χώρας. Ὁ εὐηρεστήθητε νὰ διατυπώσητε ἄλλοτε εἰς τὸ ἔγκριτον ὑμῶν περιοδικόν.

Ἡ ἔκτασις τῶν περὶ ὧν ὁ λόγος κτημάτων, ἀνέρχεται κατὰ τὰς διαβεβαιώσεις τῶν ἀρμοδίων εἰς 560 χιλ. στρεμμάτων, διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν ἐννέα, χάριν τῶν στρατευσίμων, σταθμῶν, ἀπαιτοῦνται, ὡς εἶπομεν, 540 χιλ. στρεμμ. — ἄρα ἔχομεν καὶ πλεόνασμα εἰς 20 χιλ. στρεμμ. — καὶ τοιοῦτοτρόπως ἀντὶ νὰ καταβληθῇ μέρημα ἐπὶ τοῦ παρόντος, ὅπως εὐρεθῶσι γαίαι 180 χιλ. στρεμμ. ἐν Θεσσαλίᾳ, καὶ ἄλλων τόσων ἐν Ἀκαρνανίᾳ, καὶ ἄλλων τόσων ἐν Ἠλείᾳ διὰ τὴν ἐγκατάστασιν τῶν τριῶν γεωπονικῶν, τριῶν κτηνοτροφικῶν καὶ τριῶν βιομηχανικῶν σταθμῶν, παρὰ τοῖς ποταμοῖς Πηνειῶ. Ἀγελῶφ καὶ Ἀλφειῶ ἔχομεν νῦν τὰς ζητούμενας γαίας ἐν Θεσσαλίᾳ, εἰς ἣν λυσιτελέστερον εἶνε ἴσως νὰ ἐργασθῇ ὀλόκληρον τὸ σύστημα ἡμῶν, ἀφοῦ τὸ εἰρημένον σημαντικὸν ποσὸν γαίῶν ἀποκτάται δι' ἐλαχίστου σχετικῶς τμήματος καὶ τούτου πληρωνομένου χρεωλυτικῶς.

Οὕτω ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ τρίτου ἔτους 18 χιλ. ἀκμαίων πολιτῶν θὰ ἀποδίδωνται εἰς τὴν κοινωνίαν ἐτησίως πεπαιδευμένοι συστηματικῶς, ὑπὸ ἐπιφανῶν εἰδημόνων Ἀμερικανῶν ἢ Εὐρωπαϊῶν δυνάμειοι νὰ ἐπιδοθῶσι εἰς τὰ πλουτοφόρα ἔργα τῆς γεωργίας, τῆς κτηνοτροφίας καὶ τῆς βιομηχανίας. Ἡ ἐργασία τῶν 18 χιλ. κληρωτῶν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος, τῶν 30 χιλ. κατὰ τὸ δεύτερον, καὶ τῶν 54 χιλ. κατὰ τὸ τρίτον, διεξαγομένη ἐπὶ τῆ βᾶσει τῶν ἀπαραίτητων ἐπιστημονικῶν σχετικῶν γνώσεων, καὶ δυνάμει τῶν θυματουργῶν μηχανικῶν μέσων, οὐ μόνον θ' ἀνταποκρίνηται εἰς τὰς ἀποφωσεις τοῦ Κράτους διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ χρεωλυτοῦ τοῦ κατ' ἔτος καταβλητέου, ἀλλὰ καὶ θὰ κλυψῇ ἅπαν τὸ ἐν τοῖς προϋπολογισμοῖς ἀναγκαζόμενον κονδύλιον πρὸς συντήρησιν τοῦ κατὰ ζῆρὸν στρατοῦ, ἴσως δὲ ἀπομένει καὶ περίσσευμα πρὸς διανομὴν αὐτοῦ εἰς τοὺς ἐργάτας κληρωτοῦς, οἵτινες διὰ τοῦ μέσου τούτου εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνισχύωνται πρὸς ἐργασίαν, ἀναζωπυρουμένου τοῦ ζήλου αὐτῶν πρὸς ὑλικὴν πρόοδον.

Ἀφοῦ δὲ οὕτω κατὰ τὰ δύο πρῶτα ἔτη οἱ κληρωτοὶ ἀσκηθῶσι προσηκόντως εἰς τὴν μεγάλην καλλιέργειαν τῆς γῆς, τὴν μεγάλην κτηνοτροφίαν καὶ τὴν μεγάλην βιομηχανίαν κατὰ δὲ τὸ τρίτον εἰς τὴν μικρὰν καλλιέρ-

γειαν τῆς γῆς, τὴν μικρὰν κτηνοτροφίαν καὶ τὴν μικρὰν βιομηχανίαν, ἀπὸ τοῦ 4ου ἔτους 18 χιλιάδες κληρωτοὶ διπλωματοῦχοι, ὡς ἐρρέθη κατ' ἔτος θ' ἀπολύωνται ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ. ἵνα ὡς ἀπόστολοι τῆς ἀληθείας κηρύττωσι καὶ διδάσκωσι εἰς τὰς ἰδιαιτέρας αὐτῶν πατριδὰς τὰς τε ἠθικὰς καὶ οἰκονομολογικὰς ἀρχὰς, δι' ὧν πρόχονται τὰ ἔθνη, χρησιμεύοντες οὕτως ὡς ἱερεῖς διότι θὰ δυνήθωσι νὰ θεραπεύωσι τὴν τύφλωσιν ἐξ ἧς πάσχουσιν ἤδη δεινῶς πάντες οἱ κάτοικοι τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου καὶ ἧτις ἐγένετο ἡ κυρία ἀφορμὴ τῆς μέχρι τοῦδε κακοδαιμονίας μας.

Τὰ πρὸς συντήρησιν τοῦ βίου τῶν κατοίκων ἐκαστοῦ κράτους ἀπαραίτητα εἶδη, ἦτοι οἱ δημοτικῶν καρποὶ ἐν γένει καὶ τὰ κτήνη, ἰδίως δ' ἡ παραγωγή τῶν ἵππων, οἵτινες εἰσὶν ἀπαραίτητοι διὰ τὴν διοργάνωσιν ἀξιωμαχοῦ στρατοῦ, πρέπει νὰ παράγονται ἐν τῷ τόπῳ εἶναι δὲ πάντῃ ἀδικαιολόγητος ἡ ἄλλειψις τοιαύτης πικρῆς ἀφορμῆς, ἧτις διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ εἰρημένου συστήματος εὐνόητον εἶναι ὅτι θέλει πραγματοποιηθῆ τὸ ἐλαχίστου χρονικὸν διαστήματός, ὥστε ἡ ἐξαγωγή πολλῶν ἑκατομμυρίων χρυσοῦ εἰς τὴν ἀλλοδαπήν προμήθειαν τοιοῦτων εἰδῶν νὰ περιορισθῇ οὐσιωδῶς ἡ οἰκονομία αὐτῆ γαίῃ οὕτω πᾶραυτὰ αἰτία τῆς φκῆς τοῦ συναλλάγματος ἐκπτώσεως, ἐξ ἧς θὰ ἐπέλθῃ ἄπασα αἰ ποθούμενα οἰκονομολογικὰ συνέπειαι ἡ βυνομένου δ' ὑπ' ὄψει ὅτι διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ εἰρημένου συστήματος καὶ ἡ βιομηχανία θέλει σπουδα παραχθῇ καὶ ἐνεκα τούτου πολλὰ ἄλλα ἀκόμη δεκά ἑκατομμυρίων δὲν θὰ φυγαδεύωνται ἐκ τοῦ τόπου, πλοῦτος τοῦ ἑλληνικοῦ Βασιλείου θὰ τεῖνῃ πρὸς τὸν πλοῦτον τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος ὅστις ὀφείλει ὑπὸ τῆς ἰστικῆς. Καὶ ἡ ἀρχὴ τῆς τοιαύτης εὐμερείας θὰ γείνη, ἐὰν καταλλήλως προνοήσῃ ἡ ἑλληνικὴ κυβέρνησις νὰ χρησιμοποίησῃ τὰς ἀγορασθείσας ὑπ' αὐτῆς γαίας Στεφάνοβικ.

Ὡς εἶπομεν καὶ ἄλλοτε πᾶσα ἄλλη λύσις τοῦ ζητήματος θ' ἀποδειχθῇ ματαιοπονία καὶ ἀπώλεια πολυτίμου χρόνου· τοῦτο δὲ θ' ἀποδείξωμεν ἐπιχειροῦντες νὰ παρακολουθήσωμεν τὰς σκέψεις τῶν ἀσπαζομένων διάφορον λύσιν, ἧτις πρέπει κατὰ τὴν γνώμην τῶν νὰ ἐπιδιωχθῇ.

Τὰ κτήματα ταῦτα ἀνεργόμενα, ὡς εἴρηται, εἰς 600 καὶ πλέον χιλιάδας στρεμμάτων ἰθεωρήθη δίκαιον νὰ διανεμηθῶσι εἰς τοὺς κατέχοντες ταῦτα ἐπιμόρτως καλλιεργητάς, οἵτινες ὑπολογίζονται εἰς χιλίους ὑποτιθεμένου ὅτι ἕκαστος καλλιεργητῆς ἔχει οἰκογενεῖαν συνισταμένην ἐκ πέντε ἀτόμων, ὁ ἀριθμὸς τῶν δικαιουμένων νὰ λάβωσι τὰς γαίας ταύτας ἀνέρχεται εἰς πέντε χιλιάδας· ἄρα εἰς ἕκαστον ἄτομον ἀναλογουσι περὶ τὰ 100 στρέμματα, τὰ ὅποια βεβιαῶς δὲν δύναται εἰς γεωργὸς νὰ καλλιεργῆσῃ μόνος.

Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι διὰ καταλλήλου νόμου ἡ δικαιοσύνη θὰ γείνη οὕτω πως, ὥστε πολλοὶ νὰ γείνωσι κάτοχοι μέρους τῶν κτημάτων τούτων θὰ προκύψῃ ἡ δυσχερὴς συνέπειαι νὰ γείνωσι κτηματῆαι, ἢ οἱ ἰσχυρότεροι, ἢ οἱ ἐπιτηδειότεροι, ἢ οἱ εὐτυχέστεροι, ἢ οἱ εὐπορώτεροι, ὁ δὲ πολὺς κόσμος νὰ μένῃ ἐν τῇ δουλοπαικίᾳ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ κατὰστάσει ὡς ἦτο καὶ πρὶν· φυσικῶ δὲ τῷ λόγῳ ἅμα τῇ τοιαύτῃ διανομῇ θ' ἀναπτύχθωσι ἐριδία, μίσση, φθόνος, συμπλοκαὶ καὶ ἐγκλήματα οἱ κάτοικοι τῆς Θεσσαλίας θὰ διακρίθωσι ὑπ' αὐτοῦ τοῦ νόμου, ὅστις κατ' ἀρχὴν πρέπει νὰ εἶνε ἴσος πρὸς πάντας, εἰς εὐδαιμονοῦντας καὶ κακοδαιμονοῦντας. Τὸ κρά-

ΑΠΟ ΤΑΣ ΦΘΙΝΟΠΩΡΙΝΑΣ ΝΥΚΤΑΣ

οιπὸν αὐτὸ θὰ γείνη ἀφορμὴ, ὥστε νὰ κατὰστήσῃ θητοτέρων καὶ ἀνικωτέρων τὴν ἀθλίαν κατάστασιν πλείστον λαοῦ τῆς Θεσσαλίας, διότι οἱ δυστυχῆς παρικοί θὰ βλέπωσι πλέον, οὐχὶ ξένους, ἀλλὰ οἰοίους αὐτοῖς ἐλευθέρους καὶ εὐδαίμονας, οἵτινες ἴσταν νὰ ἀγοράσωσι γαίας μ' εὐηνότατον τίμημα τὸ ἐν τρίτον τῆς παραγωγικῆς ἀξίας καὶ τὸ τί οὗτο ἀποτιμώμενον χρεωλυτικῶς ἐπὶ πολλὰς δεκάδας μὲ ἐλάχιστον τόκον, καθίσταται ἀνεπαίσθητον· οἱ θὰ ἐξακολουθῶσι, εἰς εἶδε μέχρι τίνος ἐποχῆς λειπὴν αὐτῶν κατάστασιν.

Ἐ καὶ ἡ κατάστασις τῶν τέως ἐπιμόρτων καλλιεργητῶν ἡδὴ κτηματιῶν, δὲν θὰ βελτιωθῇ τὴν ἡμετέραν γνώμην, διότι κατ' ἀρχὴν οὐτικὴ πρόοδος, εἴτε διὰ τῆς βελτιώσεως τῆς γῆς, εἴτε διὰ τῆς ἐγκαταστάσεως βιομηχανιῶν, ἐπέλθῃ εἰς χώραν τινὰ, ἂν πρότερον δὲν ἐτάτομα, διὰ τῶν ὁποίων τὰ ἔργα ταῦτα ὀργηθῇ. Ἡ ἐν Βόλῳ ἐκδιδομένη ἐφημερίς «Φωνὴ ἧτις ποιεῖται τὴν ἀνωτέρω λίαν ὀρθὴν παραγωγὴν πρὸς τούτους, ὅτι ἡ χώρα τῆς Θεσσαλίας καὶ μετὰ εἰκοσαετῆ περὶλευσιν ἀπὸ τῆς γῆς δὲν δύναται νὰ συγκαταλεχθῇ μεταξὺ ὠθεισῶν πεπολιτισμένων τοιοῦτων. Ἡ εἰκοσαετὴ ἀρῆσασα ὄλους τοὺς γεωργικοὺς πλητῆ αὐτῆ ἀθλιότητι, ἐν τῇ ἰδίᾳ στασιμότητι πενίᾳ, ἐν ἣ εὐρίσκοντο καὶ κατὰ τὸ πρῶτον ἡμετέρον. Αἱ κατοικίαι τῶν ἀνθρώπων εἰσι πνιάνθυμινόταται. Οὔτε τὴν ποιότητα τοῦ ἐξοικονομῆσαν οὗτοι νὰ βελτιώσωσι, ὡς ἀνὰ τὸ ἄρτος τῶν πρέχει 30 ἐπὶ τοῖς ἑκατόν μισθοῦ ἀναμεμιγμένου ἐν αὐτῷ. Ὑπάρχουσι νῦν κλίμα νεοὶ εἰκοσαετῆς καὶ πλέον ἐντελῶς ἀγράμματοι θρησκευτικὸν αἰσθημα τῶν κατοίκων εἶνε μόνον εἰς προλήψεις καὶ ἐνθάρρυνσιν τῆς φυγοπονίας. Ὅλοι δὲ οἱ τρόποι τῆς βελτιώσεως τῆς καλλιεργίας καὶ ἡ χρησιμὴ καὶ αὐτῶν τῶν φυσικῶν λιπασμῶν εἶνε δι' αὐτοὺς μῆθοι. Ἡ κτηνοτροφία τῶν δὲν διακρίνεται ἀπὸ τῆς τῶν λαῶν τῶν Ἀρρικανικῶν ἀκμαίων. Αἱ γαίαι τῶν βοῶν τῶν ἢ τὰ πρῶτα τῶν προβάτων τῶν δικαίωνται καθ' ὅλην τὸ ἔτος ἐν ὑπὲρθερῳ, καὶ ταῦτα εἰσὶν ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον καχεκτικὰ καὶ μικρόσωμα. Τὸ γάλα τῶν κερασφόρων ζώων δὲν ἀμείλγεται καὶ δύναται εἰς τὸ ὑπολογισθῆ, ὅτι ἐκ τῆς τοιαύτης ἀχρηστίας ἐκτοντάδες χιλιάδες δραχμῶν ἀπόλλυνται καθ' ὅλην τὴν Θεσσαλίαν. Περὶ βιομηχανίας οὐδεὶς πρέπει νὰ γίνηται λόγος, διότι ἐν πρωτογενεῖ κατὰστάσει οὐσιν, ἀποθνήσκει ἐντελῶς ἀνεπιτηδεύσις εἰς τὸ νὰ προφυλάξῃ καὶ αὐτοὺς τοὺς κόπους τῶν ἐργατῶν κατὰ τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ἐπιπορῶν. Μὲ τοιοῦτον ὄθεν ὑλικόν, μὲ τοιαῦτα ἄτομα ἀμυθῆ καὶ ἐντελῶς βάρβαρα, πῶς εἶνε δυνατόν νὰ βελτιώσωμεν τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τῆς χώρας; πῶς καὶ πῶς νὰ στηριχθῶμεν, ὅπως ἐξέλθωμεν τῆς οἰκονομικῆς στενωχορίας, ἧτις ἐπῆλθε καθ' ἡμῶν, ἀφ' ὅτου ἐδιτάσθημεν εἰς δύο κέντρα, τὸ τῶν ἀστῶν τῶν πόλεων, οἵτινες θέλουσι νὰ διαπνῶσι κατὰ τὰ Εὐρωπαϊκὰ πρῶτότυπα καὶ τὸ τῶν ἀγροτῶν τῶν δικαίωντων ἐν τῇ αὐτῇ ὡς καὶ ἐπὶ τουρκοκρατίας στασιμότητι καὶ ἀμυθῆ, οἵτινες εἶνε καὶ οἱ μόνον παραγωγοί;

(Ἀκολουθεῖ)

Τὰ βρόμετρα, δι' ὧν, καὶ μάντις ἐτι ἀπέβησαν οἱ ἄνθρωποι, ἀντικαθιστῶσι οἱ χωρικοὶ διὰ τῶν παρατηρήσεων τῆς πείρας, αἰτινες σπανίως, ἀποτυγχάνουσι. Τῶν πτηνῶν αἱ καθ' ὁμάδας πτήσεις καὶ τὰ σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, πρὸς ἃ φέρονται, θεωροῦνται ὡς ἐνδείξεις ἐπιχειρήσεως ἀτμοσφαιρικῆς ἀλλαγῆς. Εἶδον ἀπόψε τοιαύτας πυκνοτάτας συνοδείας πτηνῶν. Ἐφέροντο ἀπὸ βορρᾶ πρὸς μεσημβρίαν. Καθ' ὅσον προσήγγιζε τὸ πτελοφόρον σημεῖον καθίστατο μεγαλειότερον, καὶ ὅτε διήλθεν ὑπερβεν μοὶ ἐφάνη νέφος ἐμφυχον καὶ λαλοῦν. Τὰ πτηνὰ ἐκρωζον ἐνίοτε· αἱ πτέρυγές τῶν ἐπλησσαν ἐρρυθμῶς τὸ κινόν, τὸ δὲ πτηνολόγιον ἐκεῖνο ἐπειθάρχει θαυμασίως. Οὐδεὶς ὄρνις προέτρεχε· οὐδεὶς ἐξείχε τῆς γραμμῆς. Τίς ἐδίδαξε τὴν ἀταξίαν εἰς τὸν ἄνθρωπον, καὶ εἰς τοὺς ὄρνεις τὴν ἀπκράμυλλον ἐκείνην τάξιν! Ἔστην καὶ ἐθεώρουν τὴν μετοικεσίαν. Τὰ πτηνὰ τοῦ οὐρανοῦ ἐξελεξεν ἡ Γραφή, ὅπως ἐλέγξῃ τὸν κενόσπουδον ἄνθρωπον, καὶ ἐξέχη τὴν πρόνοιαν τοῦ δημιουργοῦ μεριμνῶντος ὑπὲρ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ἐγκοσμίων. Οὔτε σπείρουσι οὔτε θερίζουσι. Δὲν νήθουσιν οὔτε ὑρῖνουσιν. Ὁ οὐράνιος Πατὴρ τρέφει καὶ ἐνδύει αὐτά, τὰ ἄνευ στέγης ἐδραίας, καὶ ἄνευ ἀποθήκης καρπῶν. Ὁ σύντροφος καὶ ἀμειλικτός Ἰερωθὴς τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης προσκαλεῖ, ἐν κεραινοβόλῳ φωνῇ, τὸν ἄνθρωπον νὰ ἐργάζηται· «ἐν ἰδρωτί τοῦ προσώπου σου φαγεῖ τὸν ἄρτον σου». Ἐκεῖ ὁ ἄνθρωπος διδάσκειται ὅτι πρέπει νὰ μεριμνήσῃ περὶ ἐκτουτοῦ, ἢ δὲ ἐργασία παρίσταται ὡς ὁ στήμων περὶ ὄν, ἐν πόνοις πάντοτε. θὰ ὑρανθῇ ὁ βίος τοῦ γαλακτοῦ ἡθητοῦ. Ἐν τῇ Νέᾳ Διαθήκῃ τῇ πλήρει γλυκύτητος, ὅπου ἂν πᾶσαν γραμμὴν ἀκτινοβολεῖ ἡ συμπαθὴς ἐπιείκεια τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου, ὅπου ἐκάστη λέξις εἶναι καὶ σταγὼν παρηγορίας ἀνακουφίζουσα τὸ ἄλγος καὶ τὴν ἀπελπισίαν τῆς βασιανζομένης ἀνθρωπότητος, ἐκεῖ ἐλέγχεται ἀλληγορικῶς ὁ θνητὸς ἐὰν τυρβάζῃ περὶ τὴν εὐρεσιν τῆς τροφῆς, καὶ παραπέμπεται εἰς τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ὅπως διδάχθῃ ἐκ τοῦ παραδείγματος καὶ τῆς ἀμεριμνησίας τῶν. Ἐσυλλογισθῆναι ἐὰν ὁ σοφιστὴς δὲν δύναται ν' ἀνεύρη ἀντίθεσιν τινα μεταξὺ τῶν χωρίων βιβλίων ἐξίσου θεοπνεύστων θεωρουμένων. Διπλοῦς πυροβολισμός, μικρὸν ἀνωτέρω ἐμοῦ βροντήσας, διέκοψε τὰς σκέψεις μου. Ἐστράφην ἐκπληκτός. Λεπτότατα πτεῖλα ἐφάνησαν σκλευόμενα ἐλαφρῶς εἰς τὴν ἀτμοσφαιρῆν. Τῶν πετεινῶν ὁ πυκνὸς ὄγκος ἐπονημένος κατετεμήθη εἰς ἄνισα τμήματα, καὶ ἀβούλως ἐφέρετο ἀτάκτως τῆδε κακείσε. Ὁ ἄνθρωπος εἶχεν ἐξακοντίσει τὸν θάνατον καὶ τὴν ἀταξίαν κατὰ τῶν εὐτάκτων καὶ ἀβλαβῶν ἐκείνων ὄντων. Εἰς τὸν διπλοῦν πυροβολισμὸν τοῦ ἐνεδρεῦοντος κυνηγοῦ νεκρὰ κατέπεσον εἰς τὴν γῆν πέντε ἢ ἕξ πτηνὰ. . . . Πιγρῆ ἀπὸ τῆς ἐνέδρας τοῦ ὀρθοῦ ἀνθρώπου, κατώπτευσεν τὴν πείρξ γῆν, ἀνεῦρε τὰ θύματα καὶ ἐνέκλεισεν αὐτὰ εἰς τὸν κυνηγετικὸν σάκκον ἐνῶ μειδίαμα εὐχαριστήσεως καὶ ὑπερηφανίας διέστελλε τὰ χεῖλη του. Καὶ τὸ ὄπλον ἀναρτήσας ἀπὸ τοῦ ὄμου του ἐτράπη ἡσύχως τὴν πρὸς τὸ χωρίον ἀγούσων. Τὸν ἐθεώρησα ἀπερχόμενον. Ἐὰν ἡρώτων αὐτὸν διατὶ ἐφόνευσεν ἠδύνατο νὰ μοὶ ἀπαντήσῃ ὅτι ἐγένετο ἀπλῶς τὸ ὄργανον τῆς θείας βουλήσεως, ὑποταξάσης τὰ πάντα εἰς τὴν θέλησιν καὶ τὴν χρῆσιν τοῦ ἀνθρώπου. Διατὶ ἀλείψει ὁ ἀλιεύς; Διατὶ σφάζει ὁ κτηνοτρόφος; Τὸ αἷμα καὶ ἡ καταστροφή δημιουργοῦσι καὶ παρατείνουσι τὴν συντήρησιν! Ἐὰν εἶχον γλῶσσαν αἱ τίγρεις καὶ οἱ λέοντες τῶν ἐρήμων, οἱ βόες καὶ οἱ κροτάλια τῶν δασῶν, οἱ κροκόδειλοι τῶν

τελμάτων, οί κόνδορες και οί άετοί τών νεφών, ήθελον άποστομώσαι τόν υπό τούς όνυχάς των σπαίροντα άνθρωπον, όστις θά έτόλμα νά ζητήση δίκαιον και λογικήν τής βίας του ισχυροτέρου. Ο άνθρώπινος εγωϊσμός όργα- εϊς δικαιολόγησιν παντός ό,τι προέρχεται έξ αυτού. ή λεπτότης όμως και ή σοφιστία του άνθρωπίνου πνεύματος δέν δύναται πάντοτε και τά πάντα νά δικαιολογή. 'Εχώρησα πρός τόν δρόμον μου' γειτονικός θάμνος έσει- σθη ήρέμα, και περυγίσμα άσθενής ήχησε πλησίον μου. Παρά τήν ρίζαν θαμνίσκου τινος, μέ τήν πτέρυγα συν- τετριμμένην, κατέκειτο πληγωθέν πτηνόν. Κύπτω και τό λαμβάνω εις χείρας' θωπεύω τό πτίλωμά του, έπιδένω, ώς ήδύναμην κάλλιον, τό συντριβέν τής πτέρυγος όστρυν, και προσπαθώ νά τό άνακουρίσω. 'Ετρεμε τό ταλαίπωρον! 'Επάλλετο ή καρδιά του, και ήσως ή θέα του έχ- θροϋ, όστις τό έλαβεν εις χείρας, άπεδιώξεν έντελώς τό αίσθημα του πόνου όστις τό έβασάνιζε. 'Εάν ίαθη εις τί δύναται έρεξής νά έλπίζη; 'Εστερημένον πάσης έλευ- θερίας θά έγκλεισθη έντός κλωβού και θά άποθάνη δου- λον. . . Ζητήσατε από τόν άνθρωπον τήν αίτίαν και τήν λογικήν τοιαύτης άθαιρείας!..

Υπό άλγεινών σκέψεων πιεζόμενος υπερέβην τό παρά τό χωρίδιον βουνόν, και βχδιζων γοργώς έφθασα εις ώραϊον λειμώνα, εκείθεν του όποιου εξετεινέτο, υπό άγρίας βλαστήσεως καλυπτομένη, μακροτάτη και βχ- θεϊα φάραγξ. 'Ο ήλιος έπλησίαζε νά δύση. Του λαμ- προϋ άστρου ό δίσκος άπεκρύπτετο τότε υπό στρώμα νε- φών παχυτάτων, άλλ' αϊ άκτίνες του, υπερχεύουσαι άγερώχως ώλισθαίνον τήδε κάκεισε αυγάζουσαι τής δύ- σεως τόν άπώτατον όρίζοντα. 'Εθεώρουν τήν μεγαλο- πρέπειαν τής σκηνογραφίας εκείνης. 'Ενδέχεται οί άν- θρωποι νά μη άντιλαμβάνωνται άμέσως, και νά μη ένθουσιώσιν εις τής φύσεως τό άνυπέβλητον κάλλος. Προκαλέσατε όμως και του πεζοτέρου άνθρώπου τήν προσοχήν εις τό θέαμα ώραϊας άνατολής ήλιου ή δύσεως μεγαλοπρεπούς. Θά ίδητε τότε τόν άξιστον εκείνον, τόν ουδέποτε καταπλαγέντα πρό τοιούτου φαινομένου κύ- πτοντα υπό τό αίσθημα σιωπηλόν και τούς όφθαλμούς του άπλήστως έντροφώντας εις τήν εξαίσιον σκηνογρα- φίαν. 'Εάν δέν είχε τήν πρωτοβουλίαν, εάν μόνος δέν συνέπεσε νά άντιληφθῆ τής φυσικής εκείνης μεγαλειότη- τος, τήν κατενόησεν άμα υποδειχθείσαν, τήν ήσθάνθη και τήν εξετίμησεν άμα έρμηνευθείσαν εις τόν άφώτιστον αυτού νοϋν. Τό αίσθημα του καλου έινε έμφυτον εις τόν άνθρωπον. Καθεύδει ένίοτε έν ήμίν' άρκεί όμως ή πρω- τη διάσεισις όπως άφυπνισθῆ. Κυριεύει τότε πασών ήμών τών αισθήσεων. Και ή άφρωνος έκστασις μας έιναι πολύ- τιμος εισφορά ήν ή εύγνωμονούσα ψυχή μας άποτεινει εις τό μεγαλοπρεπέστατον κάλλος τής φύσεως, και τόν πάνσοφον δημιουργόν της. . . 'Ανθρώπου φωνή μέ απέ- σπασεν από τούς βχθεις τής ώρας εκείνης ρεμβασμούς. 'Ητο μυλωθρός τις όστις ύπολαβών με ξένον άποπλα- νηθέντα και άγνωσύντα τήν όδόν προσήλθε προσφέρων μοι τήν φιλοξενίαν του εις τόν μικρόν άπωτέρω κείμε- νον υδρομυλόν του. 'Εβαδίσαμεν όμοϋ. Θόρυβος ύδατος κρημιζόμενου προσέβαλε τήν ακοήν μου. Είδον μετά μικρόν ύγράν στεφάνην σκορπιζομένην εις μυριάδας σταγόνων, και ήκουσα εύκρινώς βρέμουσαν τήν πέτραν του μύλου υπό τήν όρμήν και τήν δουλείαν του ύδατος. Σπανίως μοι συνέβη νά ίδω θέσιν μάλλον ρωμαντικήν. 'Ο υδρομυλος ήτο έκτισμένος εις τόν μυχόν τής άγρίας χαράδρας, εις ήν εξέβαλλον ό από είκοσάδας ποδών κρημιζόμενος ρυαξ. 'Ελάται και δρύς καλύπτουσι τά βάθη και τās παρειάς τής φάραγγος αυτής. Πυκνοί

άνέρπουσιν οί κισσοί ζωννύοντες τών δένδρων τούς κορ- μούς, και δια χλαίνης πρασίνης και άειθαλούς ένδύον- τες του: άχρίστους και καπνισμένους τοίχους του υδρο- μύλου. Τήν ώραν εκείνην, λυθέντα τά νέφη άφῆκαν έλευθέρην τήν άκτινοβολίαν του λαμπροϋ άστρου. Εϊς μυριάδας μακρυγών κατέπεσε τότε ή από του τροχού όλισθίνουσα στεφάνη του ύδατος του μύλου. Φώς ήπιον έλουσε τās ύψηλοτέρας τών δένδρων κορυφάς, και εκ- πληκτα τά υπό τούς κλάδους των άναζητήσαντα τήν νυκτερινήν κλίνην των πτηνά, ήρξαντο μελωδούντα. Πρό τής έπιβλητικής μεγαλοπρεπειας και του θεατρι- κου κάλλους του τοπίου και τής ώρας, άναυδος έγω υπελαβον ότι διέτριβον εις όκσιν μαγικήν, όπου έαρ- αίωνιον έπιπνέει και κρατεί διαρκώς. Φύσις! δύναμις θεότης, μ' ό,τιδήποτε όνομα και άν σε καλέση τις είσα θυμά, είσαι εύεργέτις, ώραιότης, εξαίσια, άνυπέβλη- τον και άνεξήγητον θέλητρον έγκλείουσα. Τό κάλλ- σου είναι γήινον' και έν τούτοις θεωρών σε ό άνθρω- πός έγκαταλείπει τήν γήν και ρεμβάζει κόσμους άγνωστο- 'Η σιωπή έρμηνεύει τόν θυμασμόν του' ή έκστασις τό αίσθημα! Εύρίσκομεν λόγους ίνα εύχαριστήσωμεν Θεόν, και έν τούτοις άναυδοί μένομεν εις τήν θεάν σμάτων άτινα του Θεοϋ ή χείρ ήγειρε και συντηρεί. είμεθα άνακόλουθοι λοιπόν; . . . Τί μάλλον άσύ- πτον, τί μάλλον άπειρον του Θεοϋ; Διατί, αϊρό- άχρισ αυτού, δέν φρίστομεν, δέν εξιστάμεθα; Λ- συναρπαζόμεθα πλειότερον ένώπιον γήινης σκηνής, ή μέρου και μηδαμινής ένώπιον του χρόνου τής αιωνιό- τος και του άπειρου, όπερ είναι ό Θεός. ή ένώπιον του προσερχόμενοι; Μήπως διότι βλέπομεν, διότι αϊ- θανόμεθα, διότι άντιλαμβανόμεθα και παριστάμεθα; ή ό έν, έν φ' άόρατος, υπέρτερος ήμών, άσύλληπτος είναι ό Δημιουργός; . . .

'Ο ήλιος του κατχρερομένου ύδατος ήκούετο πάν- τοτε, άλλ' ήδη έσίγησαν τά πτηνά, και κάτωθι του όρίζοντος έκρύβη ό άκτινοβόλος όφθαλμός τής χρυσής ήμέρας. 'Η νύξ χαλάρωσε τās πτυχάς του μελανοϋ αυ- τής πέπλου, και ήτοιμάζετο νά τόν εκτεινή επί τής φύ- σεως. 'Εθλιψα εύγνωμόνως τήν τυλώδη άλλά τιμίαν χείρα του μυλωθροϋ και άπεχειρήτισα αυτόν. 'Εν τῆ ώρα εκείνη τής νυκτός διήλθον τήν άπότομον και σύν- δενδρον φάραγγα. 'Ότε έφθασα εις τό ύφος του δρόμου, όπόθεν ήρχιζεν ή κλίσις, έστράφη και πάλιν. 'Ασθενώς έφθην έντι έτι άχρισ έμου ό συγκεχυμένος θόρυβος του υδρομύλου. Εϊς τό βήθος επάφραζε τό ρυάκιον, και δια μέσου του σκότους, όπερ βχθείως είχαν ήδει επικαθήσει επί τής φύσεως, είδον τό άμυδρόν φώς τής λυχνίας του μύλου. 'Εστράφην πρός τά άνω. 'Ο δημιουργός είχεν ήδη σκορπίσει επί του στερεώματος τās μυριάδας τών άστέρων. 'Όποια μεγαλειότης! 'Όπόσοι κόσμοι, όπόσα μυστήρια, άτινα ό σκώληξ άνθρωπος και ή προπέτειά του άξιοί νά γνωρίζη, νά κρίνη και νά επικρίνη! 'Ε- τεϊνα τό ους' ψυχρόν πνεϋμα άέρος πνεϋσαν δια του στε- νοϋ πόρου άπετέλεσε φωνήν μυστηριώδη εις μελαγχολι- κούς και άνεξηγήτους φθόγγους εκπνεύσασαν. 'Όπόσον μέγα, όπόσον βαθύ, πόσον σοφόν και άνυπέβλητον είναι τό βιβλίον σου, φύσις, εύεργετική δύναμις και θεότης, ήτις άφου συνετήρησας και έπροστάτευσας τήν άσθενή ζώην μας, ήνοιξας και τούς κόλπους σου ένθα άνεϋρο- μεν οί δυστυχείς τόν ύστατον άλλ' άσφαλέστατον κατά τής θυέλλης λιμένα, και τήν ποθητήν άνακούφισιν κατά τών πόνων οίτινες μας έβασάνισαν έν τῆ ζωῆ. . .

(Έπεται) **Σπυριδών Παγανέλης**

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ

Δραματικός ποιητής όφείλει ώς άλλος 'Ηρακλής νά θραύση τās πύλας του 'Αδου, και εκείθεν ά- ναγάγη εις τό φώς τούς ήρωας τής ελληνικής κς. 'Εν τῷ πραγματικῷ κόσμῳ έλλείπουνσι πρότυπα και μεγαλοπραγμοσύνης' έπιθυμούμεν νά έλθω- συνέντευξιν αυτών έστω και έν τῷ θεάτρῳ, θέ- ά ίδωμεν τόν ήγεμόνα τής Λακωνίας σχίζοντα υργίδα αυτού όπως συρράψη μεγάλην έθνικήν ση- και θραύοντα τό σκῆπτρον όπως έμπήξη πάλους ν' όρίων' θέλομεν νά ίδωμεν τόν Κουντουριώτην Μέξην διδάσκοντα δι' έργων ποίαν ύψηλήν έν- ει ό πλοϋτος' θέλομεν νά ίδωμεν τόν Κολοκο- και τόν Καραϊσκάκην έν τῆ μεγαλοπρεπειῃ τών τών τής Πελοποννήσου και τής Στερεῆς 'Ελλά- Μιαούλην και τόν Κανάρην ναυμαχούντας και ύντας έχθρικάς τριήρεις, τόν Παπαφλέσσαν και ιτσαρην ήρωϊκώς θνήσκοντα υπέρ πατρίδος, τόν και τόν Κόρακα άγωνιζόμενους υπέρ έλευθερίας, 'δλου ειπεΐν, πάντας τούς μεγάλους άνδρας, οϊ- όν 'Ελληνισμόν εύ ποιήσαντες, ώς πρότυπα δύ- νά χρησιμεύσωσι.

ύναντίον πᾶσα παρεκτροπή από τών τριών τού- τρων του έθνικοϋ βίου δέον νά τιμωρηθῆ μέν έν τῆ φδιῃ, νά χλευασθῆ δέ έν τῆ κωμωδιῃ. 'Επειδή δέ κϋτη έθνική παιδευσις τής δρώσης ηλικίας δέν έγένετο χρι τοϋδε επαρκώς, εϊμή μόνον έν παρέργῳ, υπό τόν ύπον θεατρικῶν παραστάσεων, ώς επί τό πολϋ εϊσήλα- σαν εις τήν άγνήν ήμῶν πατρίδα οϋχι τά άριστα τών όθνηϊων διδασμάτων, άλλά τοικϋτα σίων οϋχι έντιμοι Εϋρωπαϊοι οικογενειάρχαι, άλλά σκπρά τής κοινωνίας μέλη ως θεαταί παρίστανται. 'Εντεϋθεν τās ήθικάς του άρχαίου 'Ελληνισμοϋ ιδέας υποκαθίστησιν άνήθικος έλα- φρά φιλολογία, τās άρετάς του Εϋχαγγελίου ή υπόκρισις, και τόν ήρωϊσμόν τών πατέρων ήμῶν κούφη μετά ψιμ- μυθισμοϋ κομψότης. Βεβχίως τό μέγιστον μέρος του 'Ε- θνους διατηρείται υγιές, και άριδηλος άποδείξις τούτου είναι, ότι ύνάμεθα νά υπάρχωμεν και υπό τινας έπόψεις προαγόμεθα. 'Αλλ' οϋδεις δύναται νά άμφισβητήση, ότι κρούσματα ήθικής νόσου οϋχι σπανίως άναφαίνονται.

'Ισως τινές άποροϋντες έρωτήσωσιν άν τό θεάτρον κατ' έξοχήν τόπος συγκινήσεων και άπολαύσεων και γε- λώτων φρονῶ ότι πρέπει νά καταστή σχολείον. 'Αλλά τό θεάτρον και άκόντων ήμῶν είναι τοιούτον. Οί άρχαίοι τό διδάσκουν κατ' έξοχήν επί του δραματικού ποιητοϋ έλεγον, τās δέ άλλας διδασκαλίας μετά τινος μετριο- φροσύνης εκάλουν συνουσίας. Παρά δέ τοίς νεωτέροις τό θεάτρον, εκεί ένθα δέν έλήφθη ή δέουσα πρόνοια πάλιν έγένετο σχολείον, άλλά σχολείον διαφθοράς.

'Εκ τών ολίγων αυτών δύναται νά έννοηθῆ όποιον έγω θέλω, και όποιον έννοῶ νά είναι τό Βασιλικόν θεά-τρον τής όδου 'Αγίου Κωνσταντίνου. Και εκ τούτων όρ-

μώμενος δέν έπαυσα κατακρίνων τά μέχρι σήμερα λη- φθέντα εκεί μέτρα, από του καταρτισθέντος δραματολο- γίου, μέχρι του ένδύματος: τό όποιον έπρεπε νά φέρουν οί θεαταί, ένδύματος τό όποιον άπέκλειε τό πολϋ κοινόν, τό έχον ανάγκην τής δια του θεάτρον παιδαγωγώσεως, και φρονῶ—όχι άδίκως ίσως—ότι ή άποτυχία του Βα- σιλικού θεάτρον όφείλεται εις τά μέτρα αυτά.

Αυτή δέ ή άποτυχία του Βασιλικού θεάτρον, άπορ- ρέουσα εκ τής σιωπηλής άποδοκιμασίας του κόσμου πρός τό οϋτω λειτουργούν θεάτρον, καταρρίπτει και τήν Βα- σιλικήν μεγαλοπρέπειαν, όταν ό Βασιλεύς και ή Β. Οϊ- κογένεια άναμένουν δεκάδας θεατῶν δια νά κατορθωθῆ ή έναρξις τής παραστάσεως, και όταν ό κόσμος έξω—παρε- ζηγῶν τά πράγματα—φρονῆ ότι ή άποτυχία αυτή είναι τεχνητή και παρεσκευασμένη δια νά άφρεθῆ ή σκηνή του Βασιλικού Θεάτρον εις τήν διακρίσιν τής Ρεζῆν και τών άλλων όμοίων συναδέλφων της.

'Αλλά και τά έσχάτως ληφθέντα μέτρα όσον άφορᾷ τό Β. Θεάτρον, θεωρῶ άνεπαρκῆ, και λυπούμαι προλέ- γων ότι δευτέρα άποτυχία θά επακολουθήση τήν πρώτην μεθ' όλην τήν εκφρασθείσαν άγαθήν θέλησιν του Βασι- λέως. Του νά υποβάλλωνται τά έργα εις τήν Βασιλικήν κρίσιν δέν εύρίσκω συμφέρον εις τόν 'Ανακτα. 'Ο γρά- φων έχει τήν πεποιθήσιν ότι έγραψεν έργον καλόν και ό περι του έναντίου άποφαινόμενος άν δέν κάμη ένα εκ- θρόν, χάνει όμως ένα φίλον, όπως έπίεσθη εκ μακρῆς πείρας. Πῶς όμως πρέπει νά οργανωθῆ και πῶς πρέπει νά λειτουργήσῃ εις τό έξῆς τό Β. Θεάτρον, δέν δύναμαι νά είπω. 'Εχω καταρτίσει πλήρες σχέδιον οργανισμοϋ και λειτουργίας έθνικοϋ θεάτρον από τό όποιον οϋτε τό άρχαϊον, οϋτε τό νεώτερον δρᾶμα άποκλείω και τό σχέ- διον τούτο—περι τής πλήρους επιτυχίας του όποιου έγ- γυῶμαι—είμαι πρόθυμος άν κληθῶ νά υποβάλω εις τήν κρίσιν του Βασιλέως.

Γ. Μιστριώτης.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΨΥΧΗΣ

Παράτησα τά οϋράνια
Και ντύθηκα τήν ύλη
Και γροϊκῆσα στα χείλη
Τῆ δίψα του φιλιου.

Αισθάνθηκα στα σπλάχνα
Του στεναγμοϋ τῆ φλέβα
Κ' είπα σεμνά στην Εϋα
Τραγουδία τ' οϋρανοϋ.

«'Ανέβα, ανέβα, ανέβα,»
Μου φώναξαν τά ύψη
Κ' έγώ μέσα στη θλίψη
Ζητοϋσα νά κρυφτώ.

«'Ανέβα, ανέβα, ανέβα,»
Μου φώναξαν τ' άστέρια
Κι' άνοιξα εύθύς τά χέρια
Στη γῆ νά σταυρωθῶ.

Στεφ. Μαρτζώκης

ΤΑ ΔΥΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑ

ΤΑ δύο ημερολόγια κείνται εκεί, ἐπὶ τῆς τραπέζης κατὰ τὰς τελευταίας ἡμέρας τοῦ Δεκεμβρίου. Τό τε παλαιὸν καὶ τὸ νέον, τὸ τελευταῖον καὶ τὸ ἀρχόμενον, ἐκλιπαροῦσι τὸ βλέμμα ἡμῶν, αἱ δὲ καθ' ἕν ἔτος γενηρακιῖαι ὑπάρξεις μετ' ἐνδοιασμοῦ τείνουσι τὴν χεῖρα αὐτῶν.

Διατί δὲν κατέστρεψαν, σχίζοντες ἢ βάλλοντες εἰς τὸ πῦρ, τὸ τεμάχιον τοῦ χάριτος, τοῦ μὴ ἀναπαριστῶντος πλέον ἢ τὸν διαορευθέντα βίον; Διατί μετ' οὐ πολὺ θ' ἀναστήσασι τοῦτο παρὰ τὸ νέον, θ' ἀνακρεμάσωσιν εἰς τὸν τοῖχον τὴν ἀνάμνησιν τοῦ ὅ,τι δὲν ὑπάρχει πλέον; ὁποῖος αἰθνίδιος πόθος, τοῦ καταστάντος ἀνοφελούς, ὠφελίμου; ὁποῖα ματαῖα ἐπιθυμία νὰ παρατείνωσιν ἀπατλῶς ἐν τῇ φαντασίᾳ τὸ διὰ παντὸς παρελθόν; διότι φαίνεται, κρατουμένων ἐπὶ τινὰς ἔτι ἡμέρας τῶν ἡμερολογίων τοῦ παρελθόντος ἔτους πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν, ἀναπαυλά τις μᾶς παραχωρεῖται ὑπὸ τοῦ χρόνου. Σύγχυσις καθίσταται διὰ τὴν μεταξὺ τῶν πεπτωκυῖων ἡμερῶν κ' ἐκείνων αἰτινες ἐγείρονται μετὰ τὸ πρῶτον δευτερόλεπτον τοῦ μεσονυκτίου, τὸ ὁποῖον περαίνει ἐν ἔτος καὶ ἄρχεται ἑτέρου. Αἱ δὲ συνήθεις μέριμναι τοῦ βίου βοηθοῦσιν ἄλλως τε εἰς τὴν διατήρησιν τῆς φρούδου ταύτης ἐλπίδος, ἐν τῇ ἀιδιότητι τῆς στιγμῆς, ἥτις ἐν ταυτῷ γεννᾶται καὶ ἀποθνήσκει ἀκριβῶς ἐν τῷ δευτερολέπτῳ καθ' ὃ ὁ ἄνθρωπος σπεύδει νὰ βεβαιώσῃ τὴν ὑπαρξίν του.

Ἄνὰ πᾶσαν στιγμὴν ὅπως ἀνασυνδέσωμεν πρὸς ἀλλήλα ἐνδιαφέροντα ἡμῖν πράγματα, θὰ δεησῶν' ἀναλάβωμεν τὸ λῆξαν ἡμερολόγιον καὶ δι' αὐτοῦ νὰ σημειώσωμεν χρονολογίας ἐπὶ τῶν ἡμερῶν, ἃς διεδιώσαμεν. Τοσοῦτον δὲ συχνῶς ἡ χρονολογία του θ' ἀπασχολῆσῃ τὸ ἡμέτερον πνεῦμα, ὥστε ὁ κάλαμος ἐπὶ ἐδομαδάς ὀλοκλήρους, θὰ ἀπατάται καὶ θὰ εὐρίσκειται ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἐγγράφων τὰ ἀρχόμενα τῶν ἐπιστολῶν ψηφία, ἀριθμούς, οἵτινες ὀφείλουσι νὰ βεβαιώσωσι τὴν ἀληθῆ, τῶν τε προαπασχολήσεων καὶ τῶν ἀπορρητῶν ἡμῶν χρονολογίαν. Τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, κιτρινωπὸν καὶ ἐφθαρμένον, ἀναφαίνεται, ὁποῖον πράγματι εἶνε, κοιμητήριον γεγονότων. Ἐὰν τὸ ἀρχαῖον ἡμερολόγιον ἀφίηρ' ὅσα ζητήματα ἀνεῦ ἀπαντήσεως, τὸ νέον ὁμοίον ὡς πρὸς τὴν ὄψιν, παρὰ τοῦς στιλπνοτέρους αὐτοῦ χαρακτῆρας καὶ τὸν καθαρότατον χάρτην, εἶνε αἰνιγματώδης ἐκχερομένη ἐκτασίς· ἐνταῦθα τὸ ἀδιεῖδυτον εἶνε ἀβέβαιον. Ἐπὶ τοῦ ἐρήμου τούτου πεδίου, ὅπερ ἀναπαριστᾷ τὸ νέον ἡμερολόγιον, ὃ ὑπὸ τῆς φαντασίας ἡμῶν δημιουργούμενος ἀντικατοπτρισμὸς λαμβάνει ὕψος μορφῆς προσώπου φέροντος προσώπειον, ὄψιν σφίγγος μετὰ τοῦς ὀφθαλμούς ἀτενεῖς καὶ τὸ στόμα συνσφικμένον.

Διότι οὐδὲν ἐστὶ ἐμβληματικώτερον, οὐδὲ προκλητικώτερον σκέψεων, ἢ τὸ ἡμερολόγιον τοῦτο ὅπερ ἀναγγέλλει τὴν διαδρομὴν τῶν ὡρῶν, τὴν πτώσιν τῶν ἡμερῶν, τὴν ἀπόδρασιν τῶν ἐτῶν. Μετὰ τὰς δεξιὰς τῶν γυνῶν κύκλων, τῆς πορείας τοῦ ἡλίου, τῆς ὑποκαταστάσεως τῶν ἐποχῶν, τῶν αὐξήσεων καὶ τῶν μικρύνσεων τῆς σελήνης, μετὰ τὴν πρόβλεψιν τῶν πλημμυρῶν καὶ τῶν ἀστρονομικῶν πρόγραμμα, μετὰ τὴν σχεδὸν ἀναλλοίωτον καὶ μαθηματικῶς προὑπολογιζομένην καὶ προβλεπομένην προπαρασκευῆν τῆς φύσεως, ἡ χρονολογικὴ σύνοψις τοῦ νέου ἔτους παρέχει τὸ δυσσάλλακτον ἄγνωστον ἀλγεβρικόν, πᾶν ὅ,τι φοβεῖται ἢ ἐλπίζει ὁ ἄνθρωπος. Βλέπει λοιπὸν τις μετ' ἀναδρομικῶν φιλοσοφικῶν σκέψεων καὶ ἀμφιβολῶν προβλέψεων, τὰς ἐντύπους ταύτας στήλας, αἰτινες ἀπαγορεύουσι τῷ πνεύματι νὰ θίγῃ τῶν μελλουσῶν πραγματικότητων καὶ κατιδῇ ταύτας.

Ἄδιήφορον! ἐν τῇ αἰωνίᾳ ταύτῃ ἀβεβαιότητι, ὁ ἄνθρωπος ἐσημείωσε τὰς ὥρας ἐπὶ τῆς πλακῶς τοῦ ὥρο-

λογίου, ἔθεθεν ἐν τῷ θυλακίῳ του τὸν θόρυβον ἐνὸς χρονόμετρου καὶ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του τὸ ἡμερολόγιον· ὁ ἄνθρωπος θὰ μένῃ πάντοτε ρεμβώδης, μετὰ τὸ πνεῦμα ἐσταματημένον ἐνώπιον τοῦ γοῖφου, ὃν οὐδεὶς δύναται νὰ ἀναγνώσῃ.

Παρίσιον

Παναγ. Ν. Διδάχης

Διευθυντῆς τοῦ «Γαλήνου»

ΤΑ ΦΩΤΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΜΟΝΗΝ ΤΩΜ ΙΒΗΡΩΝ

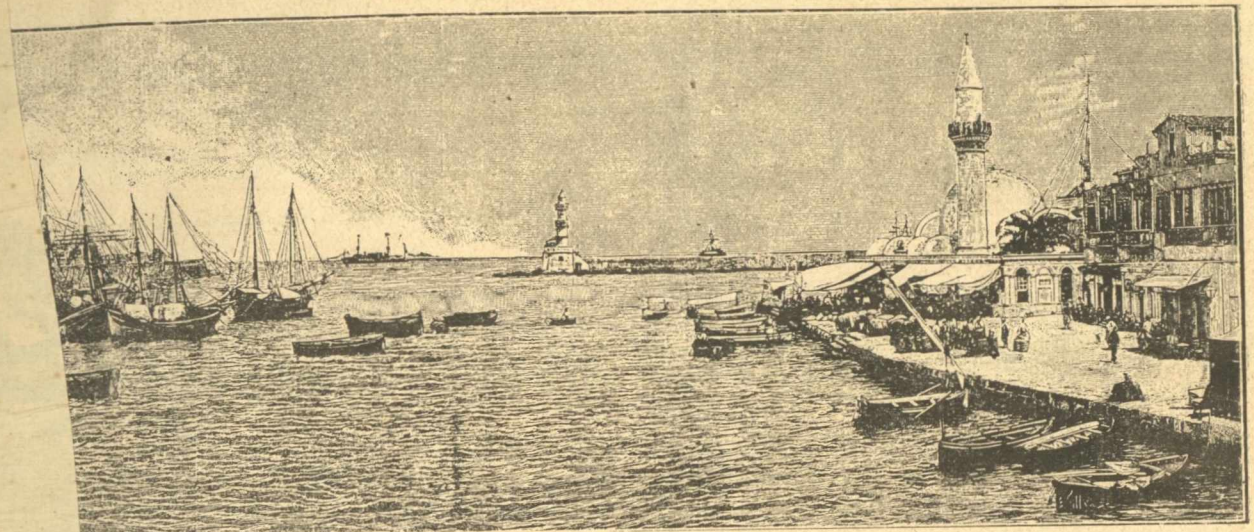
ΙΝΑΙ ἀκριβῶς δύο χρόνια.

Εἰς τὸ μικρὸν παλατινὸν παρεκλήσιον τοῦ ἁγίου Εὐσταθίου ὁ Πατριάρχης εἶχε ψάξει τὴν ἀκολουθίαν καὶ τὴν βχθεῖαν ἀκόμη νύκτα μετὰ τὴν ἄρητον καὶ συγκινητικὴν ἐκείνην ποίησιν, τὴν ὁποίαν εἰς τὴν ἀλησμόνην αὐτὴν περιστάσιν παρεῖχεν ὁ μικρὸς σωλῆς, τὸ ἰῶδες καὶ ἐρυθρὸν ἀργυροκοσμῆτων κανδυλίων φῶς,

ἀτόνως φωτιζόμενοι μορφαὶ τῶν ὀλίγων τοῦ εἰκονοστασίου ἁγιογραφῶν, ὁ ρόχθος τῶν ἐπὶ τῶν βράχων τοῦ Μυλοποτάμου ἀφριζόντων κυμάτων. Τὸ κροκατὸν λιθάνι δέχοντο τοὺς εὐώδεις καπνοὺς του καὶ τὸ μυστήριον ἐβασίλευεν ἄγνων καὶ μεγαλοπρεπῆς ἐντὸς τοῦ μικροῦ αὐτοῦ παρεκκλησίου, ὅπου ὡς ἱερεὺς ἐλειτούργει ὁ Πατριάρχης Ἰωακείμ.

Ὅλιγον πρὶν ἐξημερῶσι, εἶχεν ἀρχίσει τὸν μικρὸν ἀγιασμόν. Ἐκεῖνος ἐδιάβαζε, ἕνας γείτων μοναχὸς ἐψάλλε καὶ ἐγώ, ὁ μοναχικός τοῦ ναΐσκου προσκυνητῆς, ἤκουα. Ὅταν τὸ φῶς ἤρχισε νὰ διαγελάσῃ ἀπὸ τὰς μικροσκοπικὰς καὶ πολυχρῶμους βυζαντινὰς θυρίδας τοῦ παρεκκλησίου, ὅλη ἡ ἀκολουθία ἐτελείωσε καὶ ἡ ἡσυχία ἐπανῆλθεν ἐντὸς αὐτοῦ. Τὸ πετραχῆλιον ἀπετέθη καὶ πάλιν ἐπὶ τῆς γωνίας τῆς Ὁρακίας Πύλης. Ἐξω τὰ κύματα ἀπὸ τὸν ἀπέρκετον ἐρχόμενα πόντον, ἔσπανον εἰς καταλεύκου ἀφρούς, γογγύζοντα διὰ τὴν μακίαν τοῦ βορρᾶ.

Εἰς τὸ μικρὸν δωμάτιον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον ὁ ὀφθαλμὸς συνήρπαζεν ὅλην τὴν παραλίαν τῆς Θράκης καὶ τὸ ὁποῖον ἐχρησίμευεν ὡς αἶθουσα τοῦ Πατριάρχου, δύο Ἰβηρίται μοναχοὶ ἀνέμεναν διὰ νὰ ὀδηγήσωσιν αὐτὸν εἰς τὸ Βασιλικὸν καὶ ὀνομαστὸν μοναστήριον των. Τὴν ἄλλην ἡμέραν ἐξημερῶσαν Φῶτα, καὶ ἡ ἑορτὴ αὕτη εἶναι μία ἀπὸ τὰς τρεῖς μεγάλας, τὰς ὁποίας ἡ γραφικὴ καὶ ἱστορικὴ Μοῆ τῶν Ἰβήρων πανηγυρίζει κατ' ἔτος. Ἐνδεκατῶρα χρόνια εἶχαν συνειθίσει οἱ Ἰβηρίται μετὰ τὴν λάμψιν τὴν ὁποίαν εἶδεν εἰς τὰς πνευματικὰς τῶν ἡ παρούσας τῶν ἀσκητῶν Πατριάρχου, καὶ ἡ ἀνυπομονησία των ἀπὸ τὴν παραμονὴν ἐξεδηλοῦτο μετὰ τὴν πρωϊνὴν αὐτὴν ἐπίσκεψιν τῶν δύο μοναχῶν.

Ὁ λιμὴν τῶν Χανίων ἐν Κρούτη.

τινα λεπτὰ ἢ μικρὰ συνοδεία ἐξεκίνησε διὰ τῶν Ἰβήρων. Μετὰ τὴν γνωστὴν ὄζωδη ῥα ὁ Πατριάρχης εἰσῆλθεν εἰς τὴν ὠραίαν, δακτύλιον ἀποκρημον ἀτραπὸν, ἥτις φέρει πρὸς τὴν κατὸ πῖν ἤρχοντο οἱ τρεῖς ἢ τέσσαρες συνοδοὶ δύο ἡμίονοι παρέμειναν ἄχρηστοι, ἐπίσης δὲ καὶ οἱ δύο τοῦ Μυλοποτάμου πρὸ ὅλην τὴν νημερίαν ἤρχισε νὰ ἐπικρατῇ εἰς τὴν θάλασσαν. Τὸ πρῶτον ἴστωσ' ἐγένετο ὠραῖον καὶ ὑπ' αὐτὰς τὰς συνθήκας ἡ Πατριάρχης ἐπροτίμα τὸν εὐχάριστον εἰς τὸν καντικὸν δρόμον περίπατον. Ὑστερον ἀπὸ ἡμίσειαν ὡρᾶν εὐρισκόμεθα εἰς τῶν Ἰβήρων.

**

Τὸ ἀγιορειτικὸν τυπικὸν διὰ τὰς πανηγύρεις καὶ τὰς ἑορτὰς εἶναι ἀνηλεές, ἀπαιτεῖ τετραώρους λειτουργίας, ἐξάωρους ἀκολουθίας καὶ πολυώρους ἀγρυπνίας, ὅταν ἡ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ παραμονὴ καὶ τὸ διάβασμα δὲν εἶναι συνεχῆ ὅπως εἰς τὸ μικρὸν ἐκεῖνο κελλίον τοῦ ἁγίου Σάββα εἰς τὰς Καρυὰς ὅπου ἀπὸ αἰῶνων ὄλων οἱ μοναχοὶ διαδέχοντο ἀλλήλους ἀνὰ πᾶν τρίωρον.

Εἰς τὴν πολυτελεῆ βυζαντινὴν ἐκκλησίαν τῶν Ἰβήρων, ἡ ὁποία μετὰ τὴν τοῦ Βατοπεδίου περισώζει ἀκμαϊότερον πάσης ἄλλης ἐν τῷ ὄρει τὸν πλοῦτον τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἀργύρου καὶ τῶν λίθων, πομπῶδως ἐτελείτο ἡ ἀκολουθία τῶν Βασιλικῶν Ὁρῶν. Ἄλλ' αἱ ἀκολουθίαι, αἱ ὁποῖαι εἰς τὰς πόλεις παρέρχονται ἀπαρτήρητοι καὶ λιτῶς διεξάγονται, ἐκεῖ καθίστανται ἀφορμὴ μεγάλης τελετῆς, συγκεντρώσεως ὅλην τὴν ἀγιορειτικὴν λαμπρότητα καὶ ὅλην τὴν γλυκεῖαν ποίησιν, τὴν ἀποστάζουσαν ἀπὸ τοῦς ὠραίους ψαλμούς καὶ ἀπὸ τὰ ὑψηλὰ ἐν τῇ ἀφελείᾳ των τροπάρια. Αἱ ὠραὶ παρήρχοντο τοιοῦτοτρόπως καὶ μόλις περὶ τὴν μεσημβρίαν ἔληξεν ἡ ἀκολουθία καὶ ἡ τελετὴ τοῦ μικροῦ ἀγιασμοῦ.

Ἐπειτα εἰς τὴν εὐρύχωρον τῆς Μονῆς αὐλὴν, εἰς

τοὺς δικδρόμους, εἰς τὰ κελλία ἐπῆλθεν ἡ βχθεῖα σιγή. Ἐκαστος ἀπεχώρησεν εἰς τὰ ἴδια διὰ νὰ ἀναλάβῃ κόπους καὶ ἐτοιμασθῇ διὰ τὴν μεγάλην ἀγρυπνίαν. Ὁλόκληρος ἡ Μοῆ καθεύδει καὶ ἀπὸ μακρόθεν τὸ εὐρὸν καὶ μεγαλοπρεπῆς κτίριον φαίνεται· νεκρὸν μετὰ μόνον ἔχνος ζωῆς τὸν κυανῶν καπνῶν τῶν ἐστιῶν, ὅστις ἤρεμος καὶ ἀτάραχος ἀνέρχεται ὑψηλὰ διὰ νὰ χαθῇ εἰς τὴν θυμασίαν ἐκείνην τοῦ Ὁρους ἀτμόσφαιραν.

**

Περὶ τὴν 8ην ἤρχισεν ἡ ἀγρυπνία.

Ὁ ναὸς εἶναι ἀκόμη σκοτεινός, μόλις φωτιζόμενος ἀπὸ τὸ φῶς τῶν ἀκοιμητῶν κανδυλῶν. Πλήθη μελανὰ κατέχουν ὄλα αὐτοῦ τὰ διαμερίσματα, τὸν νάρθηκα, τὴν λιτὴν, τὸν καθολικόν, τὰς κεραίας, τὰς παρεκλήσια καὶ κινουῦνται κατὰ μάζας. Μοναχοὶ καὶ ἄλλοι ἀγιορεῖται συνέρρουσαν ἀπὸ μακρὰν εἰς τὴν μεγάλην πνευματικὴν τῶν Ἰβήρων, θὰ ἐβλεπον τὸν Πατριάρχην νὰ λειτουργῇ καὶ νὰ ρίπτῃ τὸν σταυρὸν εἰς τὴν θάλασσαν, ἡ ὁποία ἀνοικτῆ ἐξαπλοῦται πρὸ τῶν ποδῶν τῆς Μονῆς. Ἐπειτα θὰ ἔτρωγον εἰς τὰς ἀγάπας τὸ ὀνομαστὸν κουργκούτι, τὰ ἀλμυρὰ καὶ θὰ ἔπινον τὴν γενναίαν δόσιν τοῦ μύρου καὶ ἀδόλου οἴνου τὸν ὁποῖον ἀπειδῶς θὰ παρέθετεν εἰς αὐτοὺς ὁ τραπεζάρχης. Ὅλα αὐτὰ ἦσαν ἀρκετὰ διὰ νὰ ἀναλάβουν τὰ πλήθη ἐκεῖνα καὶ διήμερον ὀδοπορίαν· ἄλλως τε κόπος καὶ ἀνάπαυσις εἶναι δι' αὐτὰ λέξεις ἀσημαντοὶ καὶ ἀγνωστοὶ εἰς τὸ λεξικὸν τῶν λιτῶν τοῦ βίου τῶν συνηθειῶν.

Πομπῶδως μετὰ τὸν μεγαλοπρεπῆ ἐπὶ τοῦ θρόνου Πατριάρχην καὶ τὸν πλοῦτον τῶν ἀμφίσεων καὶ τοῦ περιβάλλοντος διεξάγεται ἡ ἀκολουθία· ἡ χειμερινὴ νύξ εἶναι ἀτελεῦτης καὶ αἱ ὠραὶ ἀργὰ παρέρχονται μετὰ τὸν μόνον τοῦ ὠρολογίου τῆς ἐκκλησίας κτύπον. Ἡ κόπωση καταλαμβάνει πολλοὺς, ἱκανοὶ ἀπέρχονται διὰ νὰ ἀναλάβουν ὀλίγον καὶ ἄλλοι κλείουν τοὺς ὀφθαλμούς ἐντὸς τῶν στασιδίων, ἀλλ' ἡ τελετὴ προχωρεῖ, ἐνῶ τὸ σκιε-

ρόν πρόσωπον τῆς Πορταϊτίσσης ἀποδίδει τὰς μελαγχολικὰς γραμμὰς τοῦ ἀπὸ τὰ πολυπληθῆ ρῶτα τῆς περιφύμου ἀργυρῆς λεμονέας, ἣτις δίκην κηροστάτου ἐνώπιον αὐτῆς ἀνέχει τὸ πλῆθος τῶν κειομένων κηρίων.

Τὸ μελαγχολικὸν φῶς τῆς χειμερινῆς πρωίας ἤρχισε τέλος νὰ εἰσχωρῆ ἀπὸ τὰς ἐπὶ τοῦ τυμπάνου θυρίδας. Κυκναῖ φωταύγειαι προσέπεσαν ἐπὶ τῶν εἰκονιζομένων ἐκεῖ ἐπάνω μορφῶν. Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἔληγεν ἡ δοξολογία καὶ ἡ πομπὴ πρὸς τὴν θάλασσαν ἡτοιμάσθη νὰ κινήσῃ.

Πλῆθος, μελανὸν κατὰ τὸ πλεῖστον καταφέρεται πρὸς τὴν πλησίον παραλίαν, λάβρα καὶ ἱερὰ σήματα προηγούνται καὶ ἔπειτα ἡ ἱερὰ καὶ πανέντιμος τῆς Πορταϊτίσσης εἰκὼν μετὸν πολυπληθῆ χρυσοστόλιστον κληρὸν, ἐν μέσῳ τοῦ ὁποίου ὑπερέχει ὁ μιτροφορῶν πατριάρχης. Πυροβολισμοὶ χαρμόσυνοι διασταυροῦνται δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ οἱ χάριν τιμῆς προσελθόντες σιρδάρηδες ἐξακολουθητικῶς κενώνουν τὰ πυροβόλων. Ἡ συνοδεία ἔφθασεν εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ὁ Πατριάρχης μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν ἀνήλθεν ἐπάνω εἰς τὴν κατεσκευασμένην ἐπὶ τούτῳ ἐξέδραν.

Κάτω ὑπὸ τὸν αἴθριον οὐρανόν, ἐν μέσῳ τῆς γραφικῆς καὶ ἐπιθλητικῆς ἐκείνης φύσεως, μετὰ τὰς ἄλλας θαυμασίας συνθήκας ἐνώπιον ἐνὸς πόντου, γαλανοῦ καὶ ἀκινήτου κατὰ τὴν πρωίαν ἐκείνην, ἐψάλη ὁ ἀγισμὸς ἀντάξιός πρὸς τὸ μεγαλεῖον τοῦ καὶ ἀλησμόνητος δι' ὅσους ἦσαν εἰς θέσιν νὰ ἐκτιμήσουν τὴν ὑπερβάλλουσαν ἐντύπωσίν του. Ἡ ἡμερία ἐβασίλευεν εἰς τὰ περίξ καὶ αὐτὸ ἀκόμη περισσότερον ἐπέτεινε τὸ μεγαλεῖον. Ἄλλ' ὅταν ἡ βροντώδης φωνὴ τοῦ Πατριάρχου ἐψάλε «καὶ τὸ πνεῦμα ἐν εἶδει περισσεύει»... μακρὰν πλησίον τῆς χθαμνῆς καὶ ἀραχνώδους Λήμνου ἀνεπήδησεν ἀποτόμως κατὰ χρυσὸν καὶ μέγας ὁ ἀνατέλλων ἥλιος. Μεγαλοπρεπέστατον θέαμα δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ περιβῆλῃ τὴν τελετήν.

Μετ' ὀλίγον ὁ Σταυρὸς ἐρίπτετο εἰς τὴν θάλασσαν καὶ ἀνηρπάζετο ἀπὸ ἐπιδηξίους κολυμβητὰς. Ἡ τελετὴ ἔληξε καὶ ἡ πομπὴ ἀνεσημασίσθη πρὸς τὴν Μονήν. Ὁ ἥλιος ἤρχιζε νὰ χρυσῶνῃ τὰς κορυφὰς τῶν λόφων καὶ νὰ φωτίζῃ ἀμυδρῶς τὰς σκιερὰς φάραγγας. Εἰς τὸ βῆθος τὰ χιονισμένα βουνὰ τῆς Θάσου ἀνελάμβανον ἀπὸ τὸ πλούσιον αὐτὸ φῶς τὰς θαυμασίας ἰριδώσεις των. Ὁ πόντος ἤρεμος καὶ γαλήνιος ἐξηπλοῦτο πάντοτε ἀπέραντος μετὰ μίαν μακρὰν φωτεινὴν αὐλακκὰ, ἔχνος ἴσως τῆς λευκῆς περισσεύει τῆς Ἐπιφανείας.

Κ. Σπανοῦδης

Εἰς τὴν Σελήνην

(Μονόλογος)

Ἐκοιμώμην....

Ὁ γλυκεῖα νύξ τοῦ ρθινοπώρου! Ἐκοιμώμην, ἄ ὄχι ὠνειρευόμην! Ἦτο ὄραϊον τὸ ὄνειρόν μου ὡς ἡ προτευχὴ μικροῦ παιδίου — ὡς εἰς ἀστὴρ πίπτω

ἐπὶ τοῦ ὕδατος.... Ὁνειρευόμην πῶς ἤμουν πλούσια καὶ ἦτο ὄλας λευκὸς ὁ χρυσός μου, ὅπως ὁ ἄργυρος καὶ ἐν τούτοις ἦτο χρυσός.... Μὲ ἐξύπνησαν. Κάποιος ἐκτύπησε τὴν θύραν τοῦ δωματίου μου, τοῦ κειμένου εἰς τὴν ὄροφν, τὴν πλέον ὑψηλοτέραν καὶ ἐστολισμένην ἀπὸ ἀδάμαντας.

Κάποιος!... Ἄχ εἶσαι σὺ γλυκεῖα μου Σελήνη, παλαιὰ μου σύντροφος. Τὸ φίλημά σου ἦτο ἐπὶ τοῦ μετώπου μου ὡς μία ἐπαφὴ πτέρυγος ἀγγέλου, ἢ ὡσάν ἓνα βλέμμα περισσεύει ἀθώας! Τὸ φίλημά σου! Εἶπέ μοι ἡμεῖθα θερμῶς ἀγκνημένοι ἀφ' ἧς μοῦ ὕφανες ἓνα ἔνδυμα κατασκευασμένον ἀπὸ τὸ φῶς σου! Πιστεύεις ὅτι ἐπεράσαμεν ὁμοῦ μετὰ αὐτὸ νύκτας ὀλοκλήρους ὑπὸ τοῦ ἀστέρας, καὶ, σὺ, ὑπεράνω τῶν ἡσυχῶν δένδρων ἤκουε ἐμὲ παίζουσαν μετὰ τὸ κινδολίνόν μου τὰ μέρη, τὰ ὅποια τόσον σοῦ ἀρέσουν ὡς Σελήνη, ὄλα ἀπαύγασμα τῆς ψυχῆς μου τῆς θλιμμένης;

Ἄνεβαίνεις σιγὰ-σιγὰ πρὸς τὸν ἀπέραντον οὐρανὸν ἓνα ἀερόστατον λευκόν, τὸ ὅποσον φέρει μετὰ καὶ τὴν καρδίαν μου, συρομένη ἡδέως ἐπὶ τῶν βελδῶν τοῦ οὐρανοῦ.

Σοῦ ζητῶ μελαγχολικὴ μου καὶ κυρίαρχος φίλη λάβης τὴν ψυχὴν μου εἰς τὰς ἀκτίνας σου, τὴν ψυχὴν μου τὴν ὄνειροπόλον, τὴν ποιητικὴν καὶ τὴν ἄφρον. καὶ διὰ τοῦ παραθύρου τοῦ δωματίου, εἰς τὸ ὅποσον ἀνακλύεται ὁ ἄπιστος Ἐκείνος ὅπου καὶ ἂν ἦναι, ὡς φίλη μου Σελήνη, νὰ ὑπάγῃς μέσα σὲ θερμὴν νύκτα νὰ καθήσῃς ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ λαίμου τοῦ—ὡς μία ταινία ἀπὸ ἄργυρου, καὶ νὰ ἐπιθέσῃς ἐκεῖ τὸ τελευταῖον φίλημά μου—τὸ νεκρὸν τῆς ψυχῆς μου τῆς δολοφονημένης!...

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ.)

Θ. Σωφρονίου

Πῶς μάχονται οἱ Βόερς

Ἐν τῇ Παρισινῇ ἐφημερίδι «Πολιτικὰ καὶ Φιλολογικὰ Χρονικὰ» Γάλλος ἀξιωματικὸς, ὅστις συνεπολέμησεν ἐν τῇ Ν. Ἀφρικῇ μετὰ τῶν Βόερς ἐπὶ πολλοὺς μῆνας κατὰ τὸ π. ἔτος, ἐδημοσίευσεν βραχείας, ἀλλὰ σαφεῖς σημειώσεις περὶ τοῦ τρόπου τοῦ μάχεσθαι τῶν Βόερς. Καίτοι αἱ σημειώσεις αὗται ἀνάγονται εἰς παρελθούσαν ἐποχὴν, ἐν τούτοις εἶναι λίαν ἐνδιαφέρουσαι, τούτου δ' ἕνεκα μεταφράζομεν αὐτὰς χάριν τῶν ἀναγνωστῶν τῆς «Ἀττικῆς Ἴριδος».

«Ὁ βοερικὸς στρατὸς βαδίζει ἄνευ οὐδεμιᾶς τάξεως ἀλλὰ μετ' ἐξαιρετικῆς ταχύτητος. Ὁ ἀρχηγὸς ἐκάστου ἀποσπάσματος γνωρίζει μόνον τὸν σκοπὸν τῆς πορείας του καὶ μεταβαίνει ἐκεῖ ὅσον δύναται ταχύτερον χωρὶς νὰ φροντίζῃ περὶ τῶν ἄλλων σωμάτων. Ὅταν παρατηρήσῃ παρὰ τὸ ρεῖθρον ὕδατος ἕδαφος κατάλληλον μὴ καταληφθῆν εἰσέτι, ἐγκαθίσταται ἐν αὐτῷ.

«Αἱ ἀμαζαὶ τοποθετοῦνται εἰς γραμμὴν ἐκτὸς τῆς ὁδοῦ, τὰ κτήνη ἀφίενται ὅπως βοσκήσωσιν ὑπὸ τὴν ἐποπτεῖαν Κάρφων, αἱ πυραὶ ἀνάπτονται, μετὰ δὲ τὴν

τοῦ καφέ οἱ Βόερς κωμῶνται μέχρι τῆς ἀνατολῆς ἡλίου ἢ τῆς σελήνης, ὅπως ἐξακολουθήσωσιν τὴν ν. των. Τὰ διάφορα ἀποσπάσματα τοῦ σώματος εἰνουςιν ἀδιαλείπτως ἄλληλα καὶ πορεύονται διὰ ρατοπέδων. Τὰ ἀκανονίστως βαίνοντα ὄχηματα, ὁμίλους ἀτάκτως συνωστιζόμενοι ἵπποις, αἱ φωνὴν μακρῶν ἐκ καλάμυ βαμβοῦ μαστίγῳ, δὲ τὰ κομμάτια ἀποψιν μᾶλλον καρβαθίου ἢ στρατοῦ ἐν πορείᾳ. Πλὴν τοῦ πυροβολικοῦ ἵππος φέρει στολὴν.

Βόερς μεταβαίνει εἰς τὸν πόλεμον μετὰ τὸ σύνδυμα. Φέρει ἐπενδύτην χρώματος σκοτεινοῦ, κρητὰ τὰς φυσιογενεῖας ἐν σχήματι σταυροῦ, εἰ χονδρὰ ὑποδήματα περισφιγγόντα τὴν κνήμονον τὸ ἐν φέρει πτερνιστῆρα ἐστραμμένον ἴσον. Τὸ πρόσωπόν του στέφεται ὑπὸ μακροῦ καλύπτει δὲ τὴν κεφαλὴν διὰ μαλακοῦ πύλου γύρους, ταχέως ἀποβάλλοντος τὸ ἀρχικὸν ἵμα ὑπὸ τῶν ἡλίου καὶ τῆν βροχίαν. Οὕτως ὁ Βόερς εἶναι τῆς ἐκστρατείας· οἱ τρεῖς αὐτοῦ ἐχθροὶ οὐαῖ, ὁ ἥλιος καὶ οἱ Ἄγγλοι. Κατὰ τοῦ πρώτου ἕτερον ἔχει ὄπλον πλὴν τῆς ὑπομονῆς· κατὰ τὸν ὅ Βόερς χρησιμοποιοῖ μέγα ἀλεξήλιον προσκρούσας ἐπὶ τῆς ἵπποσκευῆς του καὶ κατὰ τῶν Ἄγγλων τοῦρῆκίον του. ὅπερ ἐξαρτᾷ ὀπισθεν τῆς δεξιᾶς κνήμης.

Διὰ τοὺς βοηθοὺς του, ἦτοι τὸν ἵππον καὶ τὸν ἄφρον, κυρίως ὅμως διὰ τὸν τελευταῖον, ὁ Βόερς οὐποτε ἐγκαταλείπει τὸ sjom bock, ἦτοι μαστίγα ἐκ ἔρματος ἵπποποτάμου, ἣτις εἰς χεῖρα δεξιᾶν καὶ ἐξσηκνημένην, διὰ τοῦ πρώτου κτυπήματος κάμνει ὥστε ν' ἀναβλύῃ αἷμα ἐκ τῶν νώτων μαύρου μὴ πειθαρχούντος ἢ κλέπτου. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ πιστευθῇ ὅτι οἱ Βόερς χρησιμοποιοῦσιν ἀνηλεῶς καὶ ἄνευ κλίτου τὴν μαστίγα των, μόνον δὲ κατόπιν τακτικῆς διαδικασίας ὁ δούλος καταδικάζεται εἰς ἀριθμὸν τινα μαστιγώσεων ποικιλλόντα ἀπὸ 10—25 ἀναλόγως τοῦ ἀμαρτήματος.

«Τὸ σύστημα τοῦτο, ὡς μοι ἐξήγει γρηναῖος τις Βόερς, ἔχει τὸ ἐξῆς ἐλαττωματικόν· ἂν δὲν κατορθωθῇ νὰ ἀποσπάσῃ κραυγὰς ὀδύνης ἀπὸ τοῦ τιμωρομένου, οὗτος ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θεωρεῖ τὸν τιμωροῦντα αὐτὸν ὡς ἡττηθέντα καὶ συνεπῶς αἰσθάνεται δι' αὐτὸν ὑψίστην περιφρόνησιν.

«Ὅταν ὁ στρατὸς ἵσταται, τότε τὰ σώματα ἐγκαθίστανται εἰς τὰ στρατοπέδα των πλησίον τοῦ σιδηρ. σταθμοῦ. Αἱ σκηναὶ πηγνύνται ταχέως, αἱ συνολκαὶ φέρουσι ποίμνια βοῶν καὶ διάφορα εἶδη προμηθειῶν, ἰδρύεται δὲ καὶ ἀρτοποιεῖον· ἐνίοτε μάλιστα ὀλόκληροι σιδηροδρομικαὶ ἀμαζαὶ πλήρεις ἀχύρου, βρώμης καὶ ἀραβοσίτου ἐπιτρέπουσι τὴν βελτίωσιν τῆς φορβῆς τῶν ἵππων. Ἡ ὄψις τοῦ στρατοπέδου εἶναι ἐπίσης ἀτακτος καὶ γραφικῆ, ὅσον καὶ ἡ πορεία τῶν κομμάτων.

«Ἐν τῷ στρατοπέδῳ, ὅταν δὲν ὑπάρχῃ μάχη ἢ

Ὁδὸς ἄγνοια εἰς Τύρναβον τῆς Θεσσαλίας

ἄλλη τις εἰαδήποτε κινήσις, οἱ Βόερς καταμερίζουσι τὸν χρόνον των μεταξὺ τοῦ ὕπνου, τῆς προσευχῆς καὶ τῶν γυμνασίων σκοποβολῆς. Τοὺς βραδεῖς καὶ μονοτόνους ψαλμοὺς διακόπτουσι μόνον τυφεκοβολισμοί, οἵτινες διασταυροῦνται ἀνὰ πᾶσας τὰς διευθύνσεις καὶ καθιστῶσι συχνάκις τὰ περίξ τοῦ στρατοπέδου κινδυνωδέστερον πεδίου μάχης.

«Νῦν οἱ Βόερς οὐδαμῶς σκέπτονται πλέον νὰ δώσωσι μεγάλας μάχας. Ἐξακολουθοῦσι μαχόμενοι ὡς κωνιάδες, κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ κλεφτοπολέμου, διακρούμενοι εἰς μικρὰ ταχυκίνητα ἀποσπάσματα, ἀσύλληπτα καὶ θρασύτατα, ἐκρημίζοντες τὰς ἐνέδρας, ἀνατινάσσοντες τὰς ἀμαξοστοιχίας, περιάγοντες εἰς ἀπόγνωσιν τὸν ἐχθρὸν, καὶ προμηθεύομενοι τ' ἀναγκαίᾳ παρ' αὐτοῦ τούτου.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Ἡ λατρεία πρὸς τὰς κοῦκλας

Ἡ κοῦκλολατρεία εἶναι ἐν εἶδος παραισθήσεως. Ἡ ἄτεχνος ζυλὴν μορφῆ. ὁ δεμένος μετὰ κορδέλλες κονδυλοφόρος μεταμορφώνεται ἐντελῶς διὰ τοῦ κατακλυσμοῦ τῶν αἰσθησῶν ὑπὸ τῆς ἐξημμένης παιδικῆς φαντασίας. Τὸ εἶδος τοῦτο τῆς ἀντιλήψεως τῶν πραγμάτων, καθ' ἣν μίαν ἀνυπόστατος ἰδέα ἀναγκάζει τὰς αἰσθήσεις νὰ γείνουν ὄργανά της, ὑπερβαίνει τὰς διανοητικὰς δυνάμεις ἡμῶν τῶν μεγάλων—καὶ διὰ τοῦτο τὰ παιδάκια μᾶς θεωροῦν κουτούς. Ἡμεῖς οἱ μεγάλοι προσεγγίζομεν εἰς τὴν παιδικὴν κατάστασιν τοῦ πνεύματος ὅταν ὑπνωτίζώμεθα καὶ ἐνεργοῦμεν κατὰ τὴν βούλησιν καὶ τὰ νεύματα τοῦ ὑπνωτισμοῦ.

Ἄλλ' ἡ καλλιτεχνικὴ ὀφθαλμαπάτη μας, ἢ ἐκ τοῦ θεάτρου ὀφθαλμαπάτη, εἶναι ψυχρὰ καὶ ἀκουσία ἀπογοήτευσις ἂν παραβληθῇ πρὸς τὴν τελείαν κουκλοπάτην οὕτως εἰπεῖν τῶν παιδίων!

Συνήθως αἱ μικραὶ κορασίδες αἱ λατρεύουσαι τὰς κοῦκλάς των, εἶναι εὐαίσθητοι καὶ φιλόποπτοι· τὰ παι-

χνίδια των—δπως και οι μεγάλοι τους έρωτάς των—τά κέκνον μυστικά. Ἀλλοίμονον ἂν ἐμφανισθῆ κενένας μεγάλος, ἀλλοίμονον ἂν ἀκουσθῆ ἢ ἐλαφροτέρη ἐπίκρισις, ὁ ἐλάχιστος ἀστεϊσμός διὰ τὰ περὰ λόγια καὶ φαντασιώδη λόγια των μετὰ τὴν κοῦκλαν! Ὁ κουκλοκόσμος ἀμέσως ἐκμηδενίζεται, ἀμέσως μένει ἄφωνος ἀπὸ τὴν ἐντροπὴν καὶ τὰ δάκρυα πλημμυρίζουν τὰ μάτια τῆς φαιδρῆς κορασίδος!

ὦ! μὴν πειράζετε ποτὲ τὸ κοριτσάκι τοῦ παίζει μετὰ τὴν κοῦκλαν του!

Εἰς ὅλα τὰ μέρη τοῦ κόσμου, εἰς πᾶσαν ἐποχὴν ἢ κοῦκλα ὑπῆρξε τὸ πειχνίδι τῆς κορασίδος, το το δὲ ἀποδεικνύει ὅτι τὸ μητρικὸν ἔνστικτον εἶνε τὸ κύριον ἐλατήριον τῆς κουκλολατρίας.

Κυττάζατε πῶς συμμερίζονται αἱ κορασίδες τὰς μητρικὰς φροντίδας ὅταν πρόκειται διὰ τὸ μωρό, μετὰ πόνον εὐφροσύνην τὸ κρατοῦν εἰς τὴν ἀγκάλην των. Ἡ ἀγάπη πρὸς τὰ ἀδύνατα πλάσματα καὶ πράγματα εἶνε ἰδιάζον αἶσθημα τῶν παιδίων καὶ πρὸ πάντων τῶν κορασίδων ἢ λατρειᾶ πρὸς τὴν κοῦκλαν πρέπει ν' ἀποδοθῆ εἰς τὸ ἐξωτερικόν της, τοῦ μοιάζει μετὰ ἀδύνατον καὶ μικροσκοπικὸν νήπιον. Καὶ ἡ ἐλάττωσις τοῦ πρὸς τὰς κοῦκλας πάθους, ὅταν ἡ κορασίς φθάσῃ τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν ὀφείλεται ὄχι τόσον εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ πνεύματος, ἀλλὰ μᾶλλον εἰς τὴν ἐμφάνισιν νέου αἰσθήματος τῆς παρθενικῆς αἰδημοσύνης.

Ἐπάρχουν οἱ προτεινόντες νὰ χρησιμοποιηθῆ ἡ κοῦκλα ὡς ὄργανον διδασκαλίας. Ἀναπτύσσει, λέγουν τὴν δεξιότητα τῶν χειρῶν τῆς μικρῆς κορασίδος, ἀναπτύσσει τὸ αἶσθημα τῆς πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπης, καλὸν λοιπὸν εἶνε νὰ εἰσαχθῆ εἰς τὰ σχολεῖα—εἰς τοὺς νηπιακοὺς κήπους.

Ἄλλ' ὁ μυστικισμὸς καὶ ἡ δειλία, ἧτις χαρακτηρίζει τὴν ἀληθῆ πρὸς τὴν κοῦκλαν ἀγάπην ἀναφίνεται ὡς φραγμὸς ἀνυπερβλήτος. Ἡ κουκλολατρεία εἶνε ἀδύνατον νὰ ὑποταχθῆ εἰς τὴν βέργαν καὶ εἰς τὴν μεθοδικότητα τῆς διδασκαλίας. Ὁ διδασκτικὸς σκοπὸς θὰ ἀποτύχῃ τὸ τραφερόν αἶσθημα τῆς κορασίδος πρὸς τὴν κοῦκλαν της θὰ μεταβληθῆ εἰς βραχνιστικὸν καθήκον.

Ἡ κουκλολατρεία ἡ ἀγνή καὶ αὐθόρμητος μᾶς δεικνύει τὰς ὥραιας ἐκείνας στιγμὰς τῆς κατ' ἰδίαν ζωῆς τῆς κορασίδος, κατὰ τὰς ὁποίας ὅλη της ἡ ψυχὴ ἀποκαλύπτεται. Καὶ αἱ στιγμαὶ αὗται εἶνε πολὺ ἀνώτεραι ἀπὸ τὰς σιωπηλὰς ἐκείνας στιγμὰς τοῦ κρατεῖ ἢ κορασίς τὴν μητέρα της δίπλα στὸ κρεβατάκι της καὶ ἀναβάλλει ὅσον τὸ δυνατόν νὰ πῆ «καλὴ νύκτα» καὶ νὰ μείνῃ μόνη εἰς τὸ σκότος.

Καὶ ἀφοῦ οὕτως ἔχουσι τὰ πράγματα, διατί πρὸς τὸ συμφέρον αὐτῆς ταύτης τῆς παιδαγωγικῆς, νὰ μὴ διατηρήσωμεν ἀμόλυτον τὴν λατρείαν, διατί νὰ μὴ ἐπιτρέψωμεν εἰς τὴν νεαρὰν ἰερείαν νὰ θύῃ ἄνευ καταναγκασμοῦ εἰς τὸν βωμὸν τῆς ἐκλογῆς της, διατί νὰ μὴ ἀρκεσθῶμεν εἰς τὸ νὰ ρίπτωμεν μόνον βλέμματα εὐμενῆ

πρὸς τὰς τελετὰς τῆς κουκλολατρίας χωρὶς νὰ διαταράττωμεν τὴν εὐλογημένην καὶ θελκτικὴν ἐκείνην καταληψίαν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρίσκεται ἡ λατρεύουσα τὴν κοῦκλαν κορασίς;

(Τοῦ Τζάημς Σόυλλυ)

ΣΤΙΧΟΙ

Εἶναι στιγμὴς τοῦ ἢ θάλασσα σκληρὴ καὶ ἀγοιμένην
Κτυπᾷ μετὰ τρόμο καὶ βοῇ τὸ ἔρμη' ἀκρογιάλι
Καὶ γὰρ νομίζω οἱ στεναγμοὶ πῶς εἶνε μαζεμένοι
Ὅσους γὰρ σένα στέναξα, γὰρ τὰ γλυκὰ σου κάλλι.

Εἶνε στιγμὴς τοῦ ἂν σεισμοὶ πολλοὶ συντροφευμένοι
Τὴν γῆ ὅλην τὴν σείδουνε μεγάλοι, μανιωμένοι,
Ὅλιγο θεὸν νὰ δείξουνε σὺν βροίσκεσαι ἔμπροστά μου
Τὸν σάλο τοῦ αἰσθάνομαι σὸν νοῦν καὶ σὴν καρδιά μου!

Ἡίπης Ἀντωνόπουλος *

* Σ. Σ. Εἰς τὸ προηγούμενον φύλλον κατὰ λάθος ἐτέθη ὄνομα Α. Παρασκευάπουλος ἀντὶ τοῦ ὀνόματος Π. Ἀντωνόπουλος κἀτωθὶ μικροῦ ἄρθρου ὑπὸ τὸν τίτλον ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΙ ΕΡΩ

ΕΘΙΜΟΤΥΠΙΑ

— Μ' ἐρωτᾷς γιατί δὲν πηγαινῶ στὸν κόσμον Πῶς νὰ πάω, ἀφοῦ τὰ χάνω. Τὰ σαστίζω!

— Ναι, ἀλλὰ αὐτὸς δὲν εἶνε ἀποχρῶν λόγος! Τί θὰ εἴπῃ τὰ χάνεις; Τί θὰ εἴπῃ τὰ σαστίζεις; Πρέπει νὰ συνηθίσῃς. Σεῖς ὅλα τὰ κορίτσια, ὅλα τὰ πρωτόβγαλτα φυντανάκια τῶν σαλονίων διαίρεισθε εἰς δύο τάξεις, αἰτίνας χωρίζονται παραδόξως ὑπὸ τρομεροῦ χάους διαφορῶν μετὰξὺ των. Αἱ μὲν εἰσέρχονται εἰς τὰ σαλόνια, διὰ πρώτην φοράν μετὰ μίαν καταπληκτικὴν ἀναίδειαν, ἀδιαφοροῦσαι διὰ τὸ περιβάλλον αὐτάς, ὡσὰν νὰ τὸ περιεφρόνουν, μὴ δίδουσαι οὐδεμίαν προσοχὴν εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ τοῦ βίου των, εἰς τὴν μεταλλαγὴν αὐτὴν ἀπὸ κορασίδος μετὰ τὴν πλεξίδα της, εἰς νεάνιδα μετὰ τὰς ἀξιώσεις της, ὡσὰν τὸ τοιοῦτο νὰ τοῖς συνέβαινε τόσον συχνὰ ὥστε ἐξφκειώθησαν, πλέον.

Αἱ ἄλλαι συνεσταλμέναι καὶ ὑπὲρ τὸ δέον σεμναί, κοινωνικῶς σεμνοῦροι μάλιστα, εἰσέρχονται καὶ αὗται εἰς τὰ σαλόνια διὰ νὰ χαθοῦν τίς οἶδε σὲ ποῖαν γωνίαν, πίσω ἀπὸ τίς οἶδε ποῖαν φουστὰν μαμᾶς, θεῖας ἢ γηραιῆς φίλης.

Δὲν ἐννοῶ οὔτε τὸ ἔν οὔτε τὸ ἄλλο. Ἡ ὑπερβολικὴ συστολὴ βλάπτει ὅσον καὶ ἡ ὑπερβολικὴ ἀδιαφορία καὶ ἐλευθεριότης.

Μία κόρη πρέπει βεβαίως νὰ εἶνε σεμνή, ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἐμποδίζει ποσῶς ἀπὸ τοῦ νὰ εἶνε εὐθυμὸς, ζωηρὰ, ὁμιλητικὴ καὶ ἐνὶ λόγῳ εὐχάριστος.

Δὲν ἐννοῶ βεβαίως διὰ τοῦ τρόπου της, νὰ δίδῃ τὸ δικαίωμα τῆς φιλίας καὶ μάλιστα τῆς οἰκειότητος εἰς τὸν καθένα. Δὲν ἐννοῶ ἐπίσης νὰ εἶνε τροφὴ εἰς τῆς κακίας

ταὶ καὶ ἐντρόφημα εἰς τὰ αὐτὰ τὰ εὐχριστούμενα κοινάκια.

Ἄλλ' ἀφ' ἐτέρου ὁμοίως δὲν ἐννοῶ νὰ βλέπω ἕνα γισμένο κορίτσι νὰ ζηλεύῃ τὴν ἀζήλευτον τύχην κλισερίας καθὼς θὰ εἶνε καθισμένο εἰς μίαν ἄκρην οἰοῦ ἀμίλητο, ἢ ὅταν ἐκ φιλάνθρωπίας τοῦ ἀποτόν λόγον ν' ἀποκρίνεται διὰ μονοσυλλάβων, καὶ τινιζομένων εἰς τὴν συγκίνησιν τῆς φωνῆς.

! μὰ τί θὰ γινῇ!

δικαιολογεῖσαι, διότι εἶμαι βεβασία, ὅπως ἄλλοῦ τὸ ἐξωμολογήθης, ὅτι καὶ σὺ ὑπάγεσαι εἰς ὅριαν αὐτὴν τῶν συνεσταλμένων. Ἄκουσε λοιποῦ, καὶ ἐμὲ τὴν πολυπειρον.

τηγαίνῃς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον θὰ ζήσῃς νη. Ἔσο εὐθυμὸς καὶ ὁμιλητικὴ, ὄχι ὑπὲρ τὸ ἄλλ' ὅσον πρέπει. Νὰ πηγαινῇς παντοῦ μετὰ αὐτοπεποίθησιν, καὶ θὰ κερδίσης.

Η ΜΟΔΑ

λίγα εἶπαμεν διὰ τοὺς καυμένους τοὺς ἄνδρα ὅτι ἀξίζουσι τὸν κόπον νὰ γίνῃ ὀλίγον περισσότερος οὐτῶν.

λένοι! Δὲν ξεύρουσι νὰ ἐνδύονται καλὰ καὶ δι' αὐτὰς ὥστες τοὺς ἀποκαλοῦν ὡς ἀνήκοντας εἰς τὸ θεῖον φύλον. Διότι πραγματικῶς ἀσχημὸν φύλον δὲν εἶνε. Ἐγὼ διαμαρτύρομαι ἐν ὀνόματι τοῦ φύλου αὐτῶν, εἰ τὸ παρατσούκλι αὐτὸ ὀφείλεται μᾶλλον εἰς τὸ ὅτι ρίζουσι νὰ ἐνδύονται. Καὶ δι' αὐτὸ ἀρχίζω νὰ... τοὺς

αὶ πρῶτον. Ὅταν φορεῖτε κ. κ. ἄνδρες ζακέτταν, ἢ ρεμπλικὰ καὶ τὰ κίτρινα παπούτσια παρουσιάζουσι δύο μεγάλας μεγάλας ἀνορθογραφίας βεβαίως δὲν ἀπαιτῶ νὰ φορεῖτε ἄλλο καπέλλο. Ἡμίψηλον ὅμως ἢ μισραμπῶ.

Ὁ λαίμοδέτης σας μετὰ τὸ εἶδος αὐτὸ τοῦ ἐνδύματος νὰ εἶνε πάντοτε τὸ πλασρόνι, μετὰ μίαν καρφίτσαν, εἴτε ἀδαμαντίνη, εἴτε στολισμένην ἀπὸ κανένα εὐμορφο μαργαριτάρι, ἢ ὅπως συνειθίζεται πολὺ τώρα ἀπὸ ἀρνούθω ἐξ ἀργύρου ὠξείδωμένου,

Γελέκι νὰ φορῆτε ἢ φανταζι βαθύχρουν, ἢ ἀπλοῦν τεφρόχρουν ἢ καὶ λευκὸν λινόν.

Ἄς ἔλθωμεν τώρα καὶ εἰς τὸ παντάλονι. Αὐτὸ ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον πρέπει νὰ εἶνε ὁμοίχρωμον μετὰ τὴν ζακέτταν, ὅταν ἢ ζακέττα εἶνε μαύρη. Βαθυκόκκινον χρῶμα μετὰ γραμμὰς ἢ σιδηρόχρουν τεφρὸν χρῶμα εἶνε τὸ καταλληλότερον.

Τὰ ὑποδήματα δὲ νὰ εἶνε μπότες λουστρίνια ἀδιάβροχα ἢ σαγρέ.

ΠΡΑΚΤΙΚΑΙ ΓΝΩΣΕΙΣ

Ὁξος ἐκ μελιτος. — Πρὸς παρασκευὴν τοιαύτου ὄξους λαμβάνεται ὕδωρ μελιτωμένον, ὅπερ βράζεται καὶ ἐξαφρίζεται. Ἀκολούθως ἐντίθεται εἰς τινα φιάλην τοποθετουμένην εἰς θερμὸν μέρος ἀνοικτήν.

Πρὸς ἐπιτάχυσιν τῆς ζυμώσεως προστίθεται ὀλίγον δυνατόν ὄξος καὶ ἐλάχιστη ποσότης ζύμης. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ζυμώσεως ἡ περιττὴ ὕλη ἐξάγεται ἐκβραζομένη ἀπὸ τοῦ στόματος, οὐχ ἦτο ἢ φιάλη πρέπει νὰ τηρῆται πλήρως διὰ προσθήκης θερμοῦ ὕδατος ἢ ὄξους ἡμερησίως.

Μετὰ τὸ πέρας τῆς ζυμώσεως, ἧτις δύναται νὰ διαρκέσῃ 10—14 ἡμέρας μεταγγίζεται τὸ ὄξος εἰς ἄλλας φιάλας καλῶςωματιζομένας.

Ὅσο μᾶλλον γλυκύτερον ὑπῆρξε τὸ βρασθὲν ὕδρον, τόσω καλλίερον γίνεται τὸ ὄξος.

Διὰ τὸ καίουν τὰ στατικά κηρία μετὰ μικρότερον φλόγα ὡς κανδήλαι καὶ νὰ καταναλίσκονται βραδύτερον πληροῦμεν τὴν περὶ τὴν θρυαλλίδα κοιλότητα μετὰ λεπτὴν κόκκινον ἄλατος ἢ στυπτηρίας.

N. O.

ΓΕΩΡΓΙΚΑ

Ἐπάρχουσι πυροβόλα καὶ ἐναντίον τ' οὐρανοῦ διὰ τὴν προφύλαξιν τῶν διαφόρων καλλιεργημένων καὶ πρασίνων ἐκτάσεων ἀπὸ τῆς καταστρεπτικῆς χαλάζης. Τὰ πυροβόλα ταῦτα ἤρχισαν νὰ μεταχειρίζονται ἐν Αὐστρία, Γαλλίᾳ καὶ Ἰταλίᾳ. Ville franche ὀνομάζεται ὁ κατασκευαστὴς των καὶ στοιχίζει ἕκαστον 130 φράγκα.

Ἐν πυροβόλον δύναται νὰ προφυλάξῃ ἕκτασιν 250 στρεμμάτων. Ἐπάρχουσι πυροβόλα καὶ ἐταιρίαι, αἱ ὁποῖαι ἀναλαμβάνουσι τὴν προφύλαξιν τῶν κτημάτων ἀπὸ τῆς χαλάζης διὰ τῆς τοποθετήσεως τοιαύτων πυροβόλων εἰς διάφορα σημεῖα. Ὁ πόλεμος κατὰ τῆς χαλάζης γίνεται διὰ ἐπανεπιγεμισμένων ταχέων πυροβολισμῶν ἐναντίον τῶν ἀπειλητικῶν νεφῶν, τὰ ὅποια διαλύονται ὡς ἐκ τῆς δονήσεως τοῦ ἀέρος.

Προφύλαξις σιτηρῶν.

Τὰ ζιζάνια τῶν σιτηρῶν καὶ ἰδίᾳ ὁ σίναπις καὶ αἱ ραφανίδες καταστρέφονται ἂν ψεκασθῇ τις τὰ σιτηρὰ μετὰ μίαν διάλυσιν 4 ὀκάδων θεικοῦ χαλκοῦ εἰς 100 ὀκάδας ὕδατος (τέλος Ἰσ. ναυαρίου ἢ Φεβρουαρίου), ὅταν τὰ ζιζάνια αὐτὰ ἔχουσι 4 ἢ 6 μόνον φύλλα.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Εἰς τὸν βασιλέα τῆς Ἀγγλίας Γεώργιον Ζ'. ὁ λόρδος ΜάκΛώδ εἶπε καθ' ἣν ὥραν ἐν ἐπισήμῳ ἑορτῇ παρήλαυε πρὸ αὐτοῦ μετὰ τῶν ἄλλων τοῦ στρατοῦ ἀξιωματικῶν.

—Εὐχόμεναι εἰς τὴν Μεγαλειότητά σας νὰ βασιλεύσῃ τόσον ὅσον καὶ ὁ ἥλιος θὰ ὑπάρχῃ.

—Μὰ φίλε μου, τοῦ ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς, ἔχεις ὄρεξιν νὰ βασιλεύσῃ μετὰ κερὰ ὁ διάδοχός μου;

Ὁ αἰμνήστος Ὄθων ἠρώτησε τὸν στρατηγὸν Κολοκοτρώνην μίαν ἐσπέραν κατὰ τὴν ὁποίαν εἶδικο μέγας χορὸς ἐν τοῖς ἀνακτορίοις διατί ἦτο τόσον κατηφῆς καὶ δύσθυμος ἐν μέσῳ τῆς γενικῆς εὐθυμίας.

«Μεγαλειότατε» τῷ ἀπήντησεν ὁ θαρραλέος πολεμιστὴς, «θλίβομαι βλέπων δι' ὁποῖου εἶδους ἐλευθερίαν ἔχουσα τὸ αἷμά μου! Πίστευσόν μοι Μεγαλειότατε, ὅτι ἂν ἐγνώριζον ὅτι ἐλευθερώνοντες τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν Τουρκοῦν ἐλευθερώνομεν σὺν ἡμῶν καὶ τὰς γυναῖκάς μας ἀπὸ τὴν ἰδέαν τῆς ἀρετῆς καὶ συμιότητος, καὶ τὰς κάμωμεν ἐλευθέρως νὰ τὰς ἐναγκαλιζέται ἐλευθέρως ὁ τυχὼν, ὄχι ἐπτά ἔτη, Μεγαλειότατε, ἀλλ' οὔτε ἐπτά λεπτὰ δὲν θὰ ἐπολέμου διὰ τοιαύτην ἐλευθερίαν».

ΓΝΩΜΙΚΑ

Ὁ εὐγενέστερος προορισμὸς τοῦ θάλαπος εἶνε, ὅταν τὸ ἔχῃς, νὰ τὸ παρέχῃς καὶ εἰς τοὺς ἄλλους, διότι ἐὰν ὁ ἥλιος ἐκράτει τὴν θερμότητα καὶ τὸ φῶς δι' ἑαυτὸν, καὶ ἦτο τόσον ἐγωῖ-

στής, οὐδὲν ἄν θὰ εὐρίσκητο σήμερον διὰ ν' ἀνυψώση πρὸς αὐτὸν τὸ βλέμμα, διὰ νὰ τὸν θαυμάσῃ καὶ τοῦ ἀναγνωρίσῃ τὴν εὐεργεσίαν.

— Δὲν ὑπάρχει ὑψηλότερον αἰσθημα ἀπὸ τὴν μετάνοιαν καὶ τὴν συγγνώμην· τελεῖται μία μεταμόρφωσις ἐν τῇ ψυχῇ ἔνθεος, τὴν ὁποίαν ἐν τῇ φύσει συμβολίζει ἡ μεταμόρφωσις τῆς κίμπης εἰς χρυσάλλιδα, ἥτις ἀναλαμβάνουσα αἰθερίας πτέρυγας, σπεύδει καὶ καταφιλεῖ ἰκέτις τὸ ἄνθος, τοῦ ὁποίου τὸ φύλλον εἶχε καταφάγη, ἡ δὲ χρυσάλλις τῆς σήμερον ζητεῖ συγγνώμην διὰ τὸν σκόληκα τῆς χθές.

— Τὸ βιβλίον καὶ εἰς ὅσους δὲν ἐνέκυψαν εἰς αὐτό, καὶ εἰς ὅσους δὲν τὸ ἤγγισαν, προκαλεῖ πάντοτε εἰδός τι σεβασμοῦ, μὴ προκαλουμένου εἰς τὸν κόσμον, οὐδ' ἀπ' αὐτὸ τὸ ἀκαταγώνιστον μυστήριον τοῦ πλούτου καὶ τῆς ἰσχύος.

— Ὁ ἔρωσ εἶνε ἡ λυδία λίθος τῆς ψυχῆς.

— Ἡ ἀληθὴς σοφία παρυσιάζει τὸσον παραδόξους ἰδιοτροπίας, ὥστε ἀναγκάζεσαι νὰ πιστεύῃς ὅτι, ἄνευ αὐτῶν, οὐδὲν δικαίωμα θὰ εἶχεν ἐπὶ τοῦ τίτλου τῆς.

— Ἡ γῆ δὲν ἐνέκλεισεν εἰς τοὺς κόλπους τῆς ἀδόξμαντα οὔτε ἡ θάλασσα μαργαρίτην πολυτιμότερον ἀπὸ τὸ δάκρυ, τὸ κυλιόμενον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν εὐτυχοῦς ἀνθρώπου διὰ τὴν δυστυχίαν τοῦ ἄλλου.

Δ. Π.

ΠΟΙΚΙΛΑ

Ἡ ἐν τῇ ὑψηλίῳ θνησιμότητι.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν τελευταίων στατιστικῶν περὶ τῆς ἐν τῇ ὑψηλίῳ θνησιμότητος, προκύπτουσιν οἱ ἐξῆς ἀριθμοί·

Κατ' ἔτος ἀποθνήσκουσιν ἐπὶ τοῦ πλανήτου ἡμῶν, 43 ἑκατομμ. ἀτόμων, ὅπερ κατὰ μέσον ὄρον εἶναι, 61,534 καθ' ἡμέραν, 3,730 καθ' ὥραν, 262 κατὰ λεπτόν.

Ἡ μέση διάρκεια τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου εἶνε 38 ἐτῶν. Τὸ ἐν τέταρτον τῶν κατοίκων ἀποθνήσκει πρὶν ἡ φθάσῃ εἰς τὸ ἔβδομον ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ τὸ ἡμισυ πρὸ τοῦ δεκάτου ἔβδομου. Ἐπὶ 100,000 ἀνθρώπων, μόνον εἰς ζῆ 100 ἔτη.

Μεταξὺ 1000 ἀνθρώπων οἵτινες φθάνουσιν εἰς τὴν ἡλικίαν τῶν 70 ἐτῶν, 43 ἀνήκουσιν εἰς τὸν κληρὸν ἢ εἰς τὴν πολιτικὴν, 40 εἰς τὴν γεωργίαν, 38 εἶναι ἐργάται, 32 στρατιῶται, 29 δικηγόροι ἢ καὶ μηχανικοί, 26 κληρικοὶ καὶ 24 ἰατροί.

ΕΥΤΡΑΠΕΛΑ

— Πῶς ἔτσι τακτικὸς εἰς τὰς συνεντεύξεις σου;

— Ἄ φίλε μου... Ἐἶμαι τακτικώτατος, διότι γνωρίζω ὅτι ἐκεῖνοι ποῦ περιμένουν δὲν σκέπτονται παρὰ μόνον τὰ ἐλαττώματα ἐκείνων τοὺς ὁποίους περιμένουν.

* *

— Πῶς τὸν βρίσκεις τὸν ἀρραβωνιαστικὸ μου;

— Σ' ἀγαπᾷ;

— Μὲ τρελλαίνεται.

— Τότε τὸν βρίσκω... ἡλίθιον!

* *

— Μὰ λοιπὸν, ἀφοῦ σὲ κλέβουν τόσον εὐκόλα, γιατί δὲν παίρνεις μαζὶ σου ἓνα πιστόλι;

— Μπᾶ! Κι' αὐτὸ θὰ μοῦ τὸ ἔκλεβαν.

* *

— Τόσο λοιπὸν σ' ἀγαπᾷ ὁ ἄνδρας σου;

— Μπᾶ, καὶ στὴ φωτιὰ ἀκόμη μπορεῖ νὰ πέσῃ γιὰ χάριν μου.

— Ἄ! μὰ τότε σὲ συμβουλεύω νὰ τὸν ἀσφαλίσῃς προτῆρτα.

ΠΑΝΑΓΗΣ ΒΑΛΛΙΑΝΟΣ

Καύχημα καὶ ἀγλαίωμα τοῦ ἐμπορικοῦ κόσμου ὑπῆρξεν ὁ ἀποθανὼν πρὸ ὀλίγων μόλις ἡμερῶν Παναγῆς Βαλλιάνος ἐν Λονδίῳ, ἔνθα εἶχεν ἐγκατασταθῆ πρὸ ἐτῶν.

Ὁ μέγας τραπέζιτικός οἶκος τοῦ Π. Βαλλιάνου ἦτο ὁ πλουσιώτερος Ἑλληνικὸς τοιοῦτος. Εἶναι τῷ ὄντι ἀξία θαυμασμοῦ ἡ καταπληκτικὴ πρὸσδος καὶ δράσις ἐν τῇ παγκοσμίῳ ἐμπορικῇ κινήσει τοῦ μεταστάντος, κατορθωσάντος ἐντὸς ὀλίγων δεκαετηρίδων ν' ἀποκτήσῃ κολοσσιαίαν περιουσίαν ἐξ ἑκατοντάδων ἑκατομμυρίων συνισταμένην. Ἐκ τούτου δύναται τις νὰ κρίνῃ ἀσφαλῶς περὶ τῆς ἰκανότητος τοῦ ἀνδρὸς καὶ περὶ τοῦ ἐπιχειρηματικοῦ καὶ μεγαλεπήθολου αὐτοῦ πνεύματος.

Ὁ Παναγῆς Βαλλιάνος ἦτο ὁ ἕτερος τῶν δύο ἐκλειψάντων ἤδη ἀδελφῶν Ἀνδρέου καὶ Μαρκῆ τοῦ τελευταίου τούτου γενναίως χορηγησάντος πρὸς ἀνέγερσιν τῆς ὁμωνύμου αὐτῷ ἐθνικῆς μας βιβλιοθήκης.

Ὁ μεταστάς Παναγῆς Βαλλιάνος πρὸς αἰωνίαν αὐτοῦ μνήμην ἐκληροδότησεν ὑπὲρ τῆς πατρίδος τοῦ Κεραλληνίου τὸ γενναῖον ποσὸν τῶν 500,000 λιρῶν, δι' ὁφείλεται πρὸς αὐτὸν ἀμέριστος ἡ εὐγνωμοσύνη τοῦ ἔθνο καὶ ἰδίως τῶν εὐτυχῶν συμπατριωτῶν τοῦ Κεραλληνίου.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

Ἦρχισε καὶ πάλιν νὰ συνεδριάζῃ ἡ Βουλὴ τακτικῶς, ἀλλὰ καὶ πολὺ ἀτάκτως καὶ σκανδαλωδῶς νὰ συζητῇ. Ἡ ἀντιπολιτεύσεις σύστημα δριμύτατα ἐπιτίθετα κατὰ τῆς κυβερνήσεως, τὴν ὁποίαν ἐχαρακτήρισεν ὡς ἀντισυνταγματικὴν, θεωρεῖ δὲ βεβαίαν τὴν διάλυσιν τῆς Βουλῆς, ἀπειλοῦσα ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει νὰ προκαλέσῃ συλλαλητήρια καὶ διαδηλώσεις, ὅπως ρίψῃ τὴν κυβερνήσιν. Δὲν ἐλησμονήθη εἰσέτι ἡ μετάφρασις τοῦ Εὐαγγελίου. Οἱ φοιτηταὶ συνῆλθον καὶ πάλιν καὶ ἐπέδωσαν εἰς τὴν Βουλὴν ἀναφορὰν ὅπως αὕτη λάβῃ νομοθετικὰ μέτρα πρὸς πρόληψιν πάσης νέας μεταφράσεως εἰς τὸ μέλλον. Κατ' αὐτὰς ἐδόθη καὶ ἐν νέον ἔργον τοῦ Ἰψεν *Ἐνας ἐχθρὸς τοῦ λαοῦ* ἐν τῷ Δημοτικῷ Θεάτρῳ καὶ οἱ θεαταὶ ἐχειροκρότουσιν τὸν Ἰψεν καταφερόμενον ἐν τῷ παρόντι κοινωνικῷ αὐτοῦ δράματι κατὰ τῆς πλειονοψηφίας διὰ τοῦ προσώπου τοῦ ἰατροῦ Στόικμαν. Καλὸν θὰ ἦτον ὅλοι οἱ κομματάρχαι καὶ οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος διαδηλωταὶ νὰ λάβουν μαθήματα ἀπὸ τὸν Ἰψεν, καὶ ἀντὶ νὰ ἔχωμεν διαδηλώσεις καὶ αἰματοκυλήματα εἰς τὰς ὁδοὺς, νὰ βλέπωμεν αὐτοὺς ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ νὰ εὐθυμώμεν. Ἐγνώσθη ὅτι μία μικρὰ κωμωδία ὑπὸ τὸν τίτλον *Ἡ ἀνεψία τῆς Μαριῶς*, ἥτις ἐπαίχθη εἰς τὸ Βασιλικὸν Θεάτρον, ἦτο μετάφρασις ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ τοῦ πρίγκηπος Νικολάου. Ὁ πρίγκηψ φέρει τὸ ψευδώνυμον Δ. Φιλίδης.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Καθιστώμεν γνωστὸν εἰς τοὺς ἐν τῷ ἐξωτερικῷ συνδρουμπτὰς ἡμῶν, ὅτι ἀναθέτομεν τοῦ λοιποῦ τὴν ἀντιπροσωπείαν τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ «*Ἀττικὴ Ἴρις*» εἰς τὸν κ. Ἰωάννην Τσογανᾶτον ἐκ Πύργου τῆς Βουλγαρίας, ὅστις θέλει περιοδεύει χάριν τοῦ ἡμετέρου περιοδικοῦ, ἔχει δὲ τὴν ἐντολὴν ἡμῶν ὡς καὶ πληρεξουσιότητα ὅπως ἐνεργῇ τὴν ἐγγραφὴν νέων συνδρουμπτῶν καθὼς καὶ τὴν εἰσπραξιν τῶν ὀφειλομένων καὶ καθυστερουμένων συνδρουμπτῶν.

Ἡ Διεύθυνσις Χ. Κονταξάκης